

Agendanr. : 6
Voorstelnr. : 2009-076
Onderwerp : aanpassingen re-integratie en afstemmingsverordening Wet werk en bijstand

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 18 augustus 2009

Beknopt voorstel

De re-integratie en afstemmingsverordening Wet werk en bijstand zijn aangepast aan nieuwe wet- en regelgeving.

Toelichting

Door nieuwe en aangepaste wet- en regelgeving, en door uitspraken van de Centrale Raad van Beroep is het nodig de re-integratie en afstemmingsverordening opnieuw te laten vaststellen door de gemeenteraad. Bijgaand ontvangt u de twee nieuwe verordeningen en een overzicht van de wijzigingen. Het overzicht bestaat uit drie kolommen. In de eerste kolom staat het huidige artikel genoemd. In de tweede kolom staat een toelichting op de wijziging en in de derde kolom staat het nieuwe artikel vermeld.

De huidige re-integratie- en afstemmingsverordeningen dienen ingetrokken te worden.

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

De secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Maatschappelijke Ontwikkeling d.d. 9 september 2009

OVERZICHT AANPASSINGEN VERORDENINGEN WWB, 2009

Re-integratieverordening Wet Werk en Bijstand		
	Door de fusie tussen CWI en UWW is het UWW WERKbedrijf ontstaan. Dit is aangepast in beide verordeningen.	
<u>Huidige artikelen</u>	<u>Toelichting op de wijzigingen</u>	<u>Aangepaste artikelen</u>
Artikel 1. Begripsomschrijvingen	De begripsomschrijvingen worden aangevuld met "participatieplaats".	Artikel 1. Begripsomschrijvingen q. participatieplaats: een additionele werkplaats als bedoeld in artikel 10a van de WWB, artikel 38 van de IOAW of artikel 38 van de IOAZ, waar een uitkeringsgerechtigde, die op grond van persoonlijke werkbelemmeringen niet direct bemiddelbaar is, met behoud van uitkering werkzaamheden verricht, gericht op inschakeling op de arbeidsmarkt.
Artikel 5 lid 3: Indien een uitkeringsgerechtigde die deelneemt aan een voorziening, niet voldoet aan het gestelde in het tweede lid, kan het college een maatregel opleggen conform hetgeen hierover is bepaald in de afstemmingsverordening	De afstemmingsverordening is niet van toepassing op de belanghebbende met een IOAW/IOAZ uitkering. Personen met een IOAW/IOAZ uitkering vallen in de begrippenbepaling onder "uitkeringsgerechtigde". Het huidige artikel 5, lid 3, is niet volledig.	Artikel 5 lid 3: Indien een uitkeringsgerechtigde die deelneemt aan een voorziening, niet voldoet aan het gestelde in het tweede lid, kan het college een maatregel opleggen conform hetgeen hierover is bepaald in de afstemmingsverordening dan wel de Wet boete, maatregelen en terug- en invordering Sociale Zekerheid".
Artikel 5 lid 4: Indien de persoon, niet zijnde een uitkeringsgerechtigde, die gebruik maakt van een voorziening, niet voldoet aan het gestelde in het tweede lid, kan het college de kosten van die voorziening dan wel de subsidie geheel of gedeeltelijk terugvorderen.	Terugvorderen op civiel-rechtelijke basis kan alleen als de kosten van het traject onverschuldigd aan de belanghebbende zijn betaald. Er wordt echter niets aan de belanghebbende betaald maar aan het re-integratiebedrijf. Door het afsluiten van een overeenkomst met daarin opgenomen een boeteclausule, moet de belanghebbende bij het niet nakomen van de verplichtingen het onverschuldigd betaalde bedrag terugbetalen aan de gemeente.	Artikel 5 lid 4: Indien de belanghebbende, niet zijnde een persoon die een uitkering ingevolge de WWB, IOAW of IOAZ ontvangt, niet aan de verplichtingen gesteld in het tweede lid voldoet, is hij gehouden de kosten van de voorziening terug te betalen.

<p>Artikel 11 Participatieplaats</p> <p>Artikelen 11 en 12 van de re-integratieverordening kunnen vervallen.</p>	<p>De Wet STAP introduceert nieuwe regels voor participatieplaatsen in artikel 10a van de WWB. Participatieplaatsen zijn, aldus SZW, <i>“tijdelijke, onbeleunde en additionele werkzaamheden die met behoud van uitkering kunnen worden verricht door uitkerings-gerechtigden die vooralsnog niet bemiddelbaar zijn op de arbeidsmarkt.”</i></p> <p>Voor de uitvoering van de WWB zijn de belangrijkste wijzigingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In artikel 10a wordt vastgelegd dat iemand die geen startkwalificatie heeft, na zes maanden gewerkt te hebben op een participatieplaats, in principe recht krijgt op scholing. • Mensen die op een participatieplaats werken, krijgen iedere zes maanden recht op een premie, zoals bedoeld in artikel 31 j van de wet. • De gemeente moet regelmatig controleren of de participatieplaats de kansen van betrokkene op regulier werk vergroot. • De duur van de participatieplaats is in principe twee jaar. Verlenging met tweemaal een jaar is onder voorwaarden mogelijk. <p>Het college stelt nadere regels vast over het gebruik en de hoogte van de premie.</p>	<p>Artikel 11 Participatieplaats</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het college kan een uitkeringsgerechtigde die niet-direct bemiddelbaar is, een participatieplaats gericht op arbeidsinschakeling aanbieden conform artikel 10a van de wet. 2. Het doel van de participatieplaats is het opdoen van werkervaring dan wel het leren functioneren in een arbeidsrelatie en daarnaast werken aan belemmeringen opgeworpen door persoonsgebonden factoren. 3. De participatieplaats kan gecombineerd worden met een opleiding ter verkrijging van een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt. 4. De participatieplaats duurt maximaal 24 maanden. Met de mogelijkheid van verlenging van twee maal één jaar. 5. Het college plaatst de persoon alleen indien door zijn plaatsing de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en indien door zijn plaatsing geen verdringing plaatsvindt. 6. In een schriftelijke overeenkomst worden tenminste vastgelegd het doel en omvang van de participatieplaats alsmede de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt. 7. Het college kan nadere regels stellen met betrekking tot de inzet van participatieplaatsen.
--	---	---

<p>De Toelichting op de artikelen 11 en 12 kunnen vervallen.</p>	<p>Zie hierboven bij Artikel 11, participatieplaatsen.</p>	<p>In de Toelichting op artikel 11 wordt de bedoeling van participatiebanen uitgelegd, evenals de verplichting van werkgevers.</p>
<p>Artikel 16 Scholing (alleenstaande ouders)</p> <p>Lid 1 Het college kan een vorm van scholing aanbieden gericht op arbeidsinschakeling.</p> <p>Lid 2 Het college stelt hiervoor nadere regels vast.</p>	<p>Per 1 januari jl. is de "Wet verbetering arbeidsmarktpositie alleenstaande ouders" ingegaan. Alleenstaande ouders in de bijstand met kinderen jonger dan 5 jaar moeten voortaan verplicht scholing volgen of een stage lopen om hun vaardigheden te onderhouden, als ze vrijgesteld willen worden van de arbeidsplicht. We hebben deze wijziging samengevat in een nieuw lid 2.</p> <p>Ingevolge de komst van de wet STAP wordt artikel 16 uitgebreid met twee leden. Zie voor een toelichting hierboven, bij artikel 11, participatieplaats.</p>	<p>Artikel 15 Scholing (alleenstaande ouders)</p> <p>Lid 1 Het college kan aan de doelgroep een vorm van scholing aanbieden gericht op arbeids-inschakeling.</p> <p>Lid 2 In afwijking van het eerste lid moet het college alleenstaande ouders met een ontheffing van de arbeidsverplichting een scholingsaanbod doen.</p> <p>Lid 3 Voor uitkeringsgerechtigden, die onbeloonde additionele werkzaamheden verrichten, zoals bedoeld in artikel 10a van de wet en artikel 13 van deze verordening en die niet beschikken over een startkwalificatie, wordt binnen zes maanden na aanvang van de onbeloonde additionele werkzaamheden door het college bekeken in hoeverre scholing of opleiding kan bijdragen aan het vergroten van de kans op inschakeling in het arbeidsproces.</p> <p>Lid 4 Het college betreft bij deze beoordeling:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. het oordeel van degene in wiens opdracht de belanghebbende de additionele werkzaamheden uitvoert; b. de scholingswens van de belanghebbende; c. de eventuele test door het scholingsinstituut. <p>Lid 5 Het college stelt ten aanzien van scholing nadere regels vast.</p>

<p>Toelichting op artikel 16 Uitgangspunt is de kortste weg naar uitstroom naar reguliere algemeen geaccepteerde arbeid, waaronder ook gesubsidieerde arbeid. Bij de beoordeling van scholing staat arbeidsrelevantie voorop.</p>	<p>Het college dient bij voorrang de re-integratieplicht voor alleenstaande ouders zonder startkwalificatie, die de volledige zorg hebben voor een kind tot vijf jaar en die om ontheffing van de arbeidsplicht hebben verzocht, ten minste in te vullen met scholing die de toegang tot de arbeidsmarkt bevordert.</p>	<p>Toelichting op artikel 15 De toelichting wordt aangevuld met de volgende tekst: Het college dient bij voorrang de re-integratieplicht voor alleenstaande ouders zonder startkwalificatie, die de volledige zorg hebben voor een of meer tot zijn laste komende kinderen tot vijf jaar en die om ontheffing van de arbeidsplicht hebben verzocht, ten minste in te vullen met scholing of opleiding die de toegang tot de arbeidsmarkt bevordert, mits dit niet de krachten of bekwaamheden van de alleenstaande ouder te boven gaat en de alleenstaande ouder geen startkwalificatie heeft. Welke scholing in individuele gevallen zal worden aangeboden is afhankelijk van de individuele omstandigheden en wordt bepaald door het college in samenspraak met de alleenstaande ouder.</p>
<p>Artikel 18 Inkomensvrijlating Lid 1: Het college kan besluiten tot vrijlating van inkomsten uit arbeid tot 25% van die inkomsten tot het wettelijk vastgestelde maximum per maand, gedurende ten hoogste een periode van zes aaneengesloten maanden conform artikel 31, tweede lid, onder o van de Wet werk en bijstand. Lid 2: Het college stelt nadere regels vast over de voorwaarden waaronder zij oordeelt dat dit werk bijdraagt aan de arbeidsinschakeling van de cliënt.</p>	<p>In de verordening kunnen geen bepalingen opgenomen worden over de uitvoering van een specifiek aan het college toegewezen bevoegdheid. Er is hier dus ook geen sprake van een <u>kan</u> bepaling. Dit artikel dient dan ook aangepast te worden.</p>	<p>Artikel 17 Inkomstenvrijlating Lid 1: Het college is op grond van artikel 31, tweede lid, onder o van de WWB bevoegd inkomsten uit arbeid gedurende 6 maanden tot 25% van het wettelijk vastgestelde maximum vrij te laten. Lid 2: Het college stelt hiervoor nadere regels vast.</p>

<p>Artikel 19 Premies</p> <p>1. Het college kan aan uitkeringsgerechtigden, die deelnemen aan een arbeidsmarktgericht re-integratietraject, een activeringspremie verstrekken tot het wettelijk vastgestelde maximum.</p> <p>2. Het college stelt nadere regels vast over het gebruik en de hoogte van de hier bedoelde premie.</p>	<p>In de verordening kunnen geen bepalingen opgenomen worden over de uitvoering van een specifiek aan het college toegewezen bevoegdheid. Er is hier dus ook geen sprake van een <u>kan</u> bepaling.</p> <p>In artikel 10a van de WWB is geregeld dat een participatieplaats na 6 maanden recht geeft op een premie. Dit is een gevolg van de wet STAP.</p>	<p>Artikel 18 Premies</p> <p>1. Het college is op grond van artikel 31, tweede lid onder j van de WWB bevoegd uitkeringsgerechtigden, die deelnemen aan een arbeidsmarktgericht re-integratietraject, een activeringspremie te verstrekken tot het wettelijk vastgestelde maximum.</p> <p>2. Het college verstrekt een premie aan uitkerings-gerechtigden die onbeloonde additionele arbeid verrichten conform artikel 10a, zesde lid van de wet.</p> <p>3. Het recht op een premie als bedoeld in het tweede lid wordt elke zes maanden beoordeeld.</p> <p>4. De premie wordt geweigerd indien bij de beoordeling blijkt dat de belanghebbende de aan de onbeloonde additionele werkzaamheden verbonden verplichtingen in de voorgaande zes maanden heeft geschonden.</p> <p>5. Het college stelt nadere regels vast over het gebruik en de hoogte van de hier bedoelde premie.</p>
<p>Artikel 21 Terugvordering</p>	<p>Hierin staat opgenomen hoe je de kosten moet afstemmen dan wel moet terugvorderen bij het niet nakomen van verplichtingen als bedoeld in artikel 5 van de re-integratie-verordening. Deze mogelijkheden zijn ook al opgenomen in artikel 5, lid 3 en 4. Dit is dubbelop.</p>	<p><u>Artikel 21 Terugvordering</u> Dit artikel kan in zijn geheel vervallen.</p>

De toelichting bij de re-integratieverordening is daar waar bovenstaande aanpassingen gevolgen hebben voor de tekst, aangepast.

Afstemmingsverordening Wet Werk en Bijstand		
<u>Huidige artikelen</u>	<u>Toelichting op de wijzigingen</u>	<u>Aangepaste artikelen</u>
<p>Artikel 9 lid 3 onder b: het door eigen toedoen niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid, waaronder mede wordt verstaan gesubsidieerde arbeid en work-first trajecten</p>	<p>“trajecten” verwijderen om verwarring te voorkomen. Het niet behouden van arbeid is geen gedraging die strijd oplevert met art. 9 WWB. Het gaat om een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid (CRvB 13-06-2006). Het is duidelijker dat dit artikel verplaatst wordt naar artikel 14, als nieuw lid 3. Het oude lid 3 wordt lid 4, etc.</p>	<p>Artikel 14 lid 3: Onverminderd artikel 2, tweede lid, wordt een maatregel van 100% gedurende één maand opgelegd bij het door eigen toedoen verwijtbaar niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid, waar-onder mede wordt verstaan gesubsidieerde arbeid en work-first.</p> <p>De toelichting is op deze wijziging aangepast.</p>
<p>Artikel 13: Indien het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht bedoeld in artikel 17 van de wet niet heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand, bedraagt de maatregel, onverminderd artikel 2, tweede lid, 10% procent van de bijstand gedurende een maand.</p>	<p>Het is belangrijk om de inhoud van artikel 13 aan te passen overeenkomstig artikel 11 van de verordening. Het eerste lid van artikel 11 bevat een duidelijke beschrijving van de gedraging nl. het te laat verstrekken van gegevens. Het verschil zit hem er in dat op grond van artikel 11 de cliënt de gegevens te laat inlevert en op grond van artikel 13 wel tijdig is.</p>	<p>Artikel 13: Indien belanghebbende zijn inlichtingenplicht bedoeld in artikel 17 van de wet niet is nagekomen door het verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen, en deze gedraging niet heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand, bedraagt de maatregel, onverminderd artikel 2, tweede lid, 10% procent van de bijstand gedurende een maand.</p>
<p>Artikel 14 Lid 4: Indien een belanghebbende de verleende bijzondere bijstand niet besteed heeft aan het doel waarvoor hij deze bijstand heeft gevraagd, kan het college met inachtneming van artikel 2 lid 2 overgaan tot verlaging van 10% gedurende een maand, dan wel terugvordering van de verleende bijstand.</p>	<p>Er kan nooit sprake zijn van en terugvordering en afstemming. Dit is niet doelmatig. De gemeente kan afstemmen wanneer de belanghebbende een uitkering ontvangt. Als belanghebbende geen uitkering ontvangt van de gemeente, maar bijv. van het UWV kan de bijzondere bijstand worden teruggevorderd op grond van artikel 18/19. Terugvorderen is namelijk een bevoegdheid van het college en kan dan ook niet als bepaling in de verordening worden opgenomen.</p>	<p>Artikel 14 Lid 5: Indien een belanghebbende de verleende bijzondere bijstand niet besteed heeft aan het doel waarvoor hij deze bijstand heeft gevraagd, kan het college met inachtneming van artikel 2 lid 2 overgaan tot verlaging van 10% gedurende een maand.</p>
<p>Recidive Artikel 10, 11 en 15 kennen een recidive bepaling.</p>	<p>Recidive wordt in verschillende artikelen voor herhaling van specifieke gedragingen geregeld. Hierdoor is recidive in een aantal gevallen niet geregeld. Artikel 2 lid 2 van de verordening geeft in alle gevallen de mogelijkheid tot verzwaring van de maatregel,</p>	<p>Waar de recidive-artikelen nu ontbreken worden ze aangevuld: Artikel 12 derde lid; Artikel 13 tweede lid; Artikel 14 zesde lid: Het percentage van de maatregel of de duur van de maatregel wordt verdubbeld indien de</p>

	dus het ontbreken van de recidivebepalingen in de verordening voor bepaalde gedragingen heeft vooralsnog niet tot het gevolg dat de maatregel nooit kan worden aangepast/verhoogd aan herhaalde gedragingen.	belanghebbende zich binnen twaalf maanden na bekend-making van een besluit waarbij een maatregel wordt opgelegd opnieuw schuldig maakt aan dezelfde als verwijtbaar aan te merken gedraging. Met een besluit waarmee een maatregel is opgelegd wordt gelijkgesteld het besluit om daarvan af te zien op grond van dringende reden, bedoeld in artikel 6, tweede lid.
--	--	--

Artikel 17. In afwijking van de vorige artikelen is op de uitkeringsgerechtigde die op grond van de mandaat-regeling van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) een uitkering ingevolge de WWB ontvangen, het maatregelen-beleid van de SVB (Staatscourant 2006, 121) van toepassing.	De SVB voert de aanvullende bijstand 65+ uit. Hierdoor geldt voor personen van 65 jaar en ouder het maatregelenbeleid van de SVB. In de Staatscourant van 26 mei 2008 is de wijziging van de beleidsregels inzake maatregelen WWB bekend gemaakt.	Artikel 17 In afwijking van de vorige artikelen is op de uitkerings-gerechtigde die op grond van de mandaatregeling van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) een uitkering ingevolge de WWB ontvangen, het maatregelen-beleid van de SVB (Staatscourant 2006, 121 en 2008, 98) van toepassing.
--	--	---

De toelichting bij de afstemmingsverordening is daar waar bovenstaande aanpassingen gevolgen hebben voor de tekst, aangepast. Tevens is op pagina 13 in de toelichting op artikel 12 het benadelingsbedrag ten gevolge van een wetswijziging aangepast. Dit bedrag was € 6.000 en is per 1 januari jl. € 10.000.

Wetstechnische informatie**Gegevens van de regeling**

Overheidsorganisatie	gemeente Heerhugowaard
Officiële naam regeling	Re-integratieverordening wet werk en bijstand
Citeertitel	Re-integratieverordening
Besloten door	gemeenteraad
Deze versie is geldig tot (als de vervaldatum is vastgesteld)	
Onderwerp	Re-integratie

Opmerkingen m.b.t. de regeling

Geen.

Grondslagen

1. Gemeentewet, art. 147, lid 1
2. Wet werk en bijstand, art. 7, 8 en 10
3. Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers, art. 34, 35 en 36
4. Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen werknemers, art. 34, 35 en 36

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

1. Geen.

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerking-treding	Terug-werkende kracht	Betreft	Ontstaansbron: datum ondertekening; bron bekendmaking	Inwerkingtreding: datum ondertekening; bron bekendmaking	Voorstel gemeenteraad
1-1-2005		nieuwe regeling	23-11-2004 Heerhugowaards Nieuwsblad 30-11-2004	23-11-2004 Heerhugowaards Nieuwsblad 30-11-2004	RB2004xxx
1-7-2008		Aanpassingen Zie wijzigingsblad bij verordening		24-6-2008 Heerhugowaards Nieuwsblad, week 28	RB2008063
1-10-2009		Aanpassingen Zie wijzigingsblad bij verordening		21-9-2009	RB2009076A

Re-integratieverordening wet werk en bijstand
Nr. 2009076A

De raad van de gemeente Heerhugowaard; gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 20 mei 2008 gelet op artikel 147, eerste lid van de Gemeentewet, de artikelen 7, 8 en 10 tweede lid van de Wet werk en bijstand, de artikelen 34, 35 en 36 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers en de artikelen 34, 35 en 36 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen werknemers;

BESLUIT

vast te stellen de hierna volgende

RE-INTEGRATIEVERORDENING WET WERK EN BIJSTAND

PARAGRAAF 1   ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1   Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. De wet: de Wet werk en bijstand (WWB);
- b. IOAW: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
- c. IOAZ: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
- d. WI: Wet Inburgering;
- e. Uitkeringsgerechtigden: personen met een uitkering ingevolge de WWB, de IOAW of de IOAZ;
- f. Anw-ers: personen met een uitkering volgens de Algemene nabestaandenwet die ingeschreven zijn bij het UWV WERKbedrijf;
- g. Awb: de Algemene wet bestuursrecht;
- h. Nugger: de Niet-uitkeringsgerechtigde zoals omschreven in artikel 6, onder a, van de wet;
- i. Voorzieningen: voorzieningen bedoeld in artikel 7 eerste lid onder a van de wet, deze verordening en de kadernota als bedoeld in artikel 3, eerste lid van deze Verordening;
- j. Het college: het college van burgemeester en wethouders;
- k. De raad: de gemeenteraad;
- l. Arbeidsinschakeling: het verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid, waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening als bedoeld in artikel 7, lid 1, onder a van de wet;
- m. Algemeen geaccepteerde arbeid: alle arbeid, zonder beperkende voorwaarden qua aard en omvang van het werk en aansluiting op opleiding en ervaring, met uitzondering van illegale arbeid en arbeid tegen een lager loon dan het wettelijk minimum en rekening houdend met gewetensbezwaren zodanig dat deze strikt persoonlijke omstandigheden zwaarwegend zijn en een onvermijdelijk conflict opleveren met het te verrichten werk;
- n. Gesubsidieerde arbeid: werk, waarbij de werknemer over het algemeen wel in staat is om productieve arbeid te verrichten, maar waarbij een verschil bestaat tussen de loonkosten van de werkgever en de mate waarin een gemiddelde werknemer deze productieve arbeid verricht;
- o. Werknemers in gesubsidieerde arbeid: werknemers als bedoeld in artikel 10, tweede lid van de wet;

- p. Doelgroep de personen wonende in de gemeente Heerhugowaard en jonger dan 65 jaar die algemene bijstand ontvangen, personen als bedoeld in artikel 10 tweede lid van de wet, personen met een nabestaanden- of halfwezenuitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet, niet-uitkeringsgerechtigden en inburgeringsplichtigen op grond van de WI.
- q. Participatieplaats: een additionele werkplaats als bedoeld in artikel 10a van de WWB, artikel 38 van de IOAW of artikel 38 van de IOAZ, waar een uitkeringsgerechtigde, die op grond van persoonlijke werkbelemmeringen niet direct bemiddelbaar is, met behoud van uitkering werkzaamheden verricht, gericht op inschakeling op de arbeidsmarkt.

PARAGRAAF 2 BELEID EN FINANCIEN

Artikel 2 Opdracht aan het college

- Lid 1 Het college biedt aan personen behorend tot de doelgroep, ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en voor zover het college dat noodzakelijk acht, een voorziening gericht op die arbeidsinschakeling. Artikel 40, 1^e lid van de wet is van overeenkomstige toepassing.
- Lid 2 Bij de keuze voor de mogelijkheden van ondersteuning en het aanbieden van voorzieningen wordt door het college een afweging gemaakt, waarbij gekeken wordt of de ondersteuning of de voorziening, gelet op de mogelijkheden en capaciteiten van een cliënt het meest doelmatig is met het oog op inschakeling in de arbeid.
- Lid 3 Het college draagt zorg voor voldoende aanbod aan ondersteuning en voorzieningen.

Artikel 3 Kadernota

- Lid 1 De gemeenteraad stelt ter nadere uitvoering van deze verordening iedere drie jaar een kadernota vast, waarin beleidsprioriteiten worden aangegeven.
- Lid 2 Deze nota omvat in elk geval:
- een omschrijving van het beleid ten aanzien van de verschillende doelgroepen en de prioritering binnen en tussen die groepen, waarbij een evenwichtige aanpak als uitgangspunt wordt genomen;
  - de criteria voor het ontheffingenbeleid ten aanzien van de arbeidsverplichting, waarbij in het bijzonder aandacht wordt besteed aan de combinatie van arbeid en zorg;
  - het flankerend beleid ten aanzien van zorg en hulpverlening.
- Lid 3 Het college verantwoordt via de jaarrekening aan de gemeenteraad over de rechtmatigheid, doeltreffendheid en de effecten van het beleid.
- Lid 4 De kadernota als bedoeld in het eerste lid, alsmede het verslag als bedoeld in het derde lid bevatten het advies van de cliëntenraad.

Artikel 4 Aanspraak op ondersteuning

- Lid 1 Personen behorend tot de doelgroep maken aanspraak op ondersteuning bij arbeidsinschakeling en op de naar het oordeel van het college noodzakelijk geachte voorziening gericht op arbeidsinschakeling.
- Lid 2 Het college doet een aanbod dat past binnen de criteria die gesteld zijn in deze verordening en de in artikel 3 lid 1 genoemde kadernota.

Artikel 5 Verplichtingen van de cliënt

- Lid 1 Een uitkeringsgerechtigde, die door het college een voorziening wordt aangeboden is verplicht hiervan gebruik te maken.
- Lid 2 Personen behorend tot de doelgroep die deelnemen aan een voorziening zijn gehouden aan de verplichtingen die voortvloeien uit de wet, de Wet Structuur Uitvoering Werk en Inkomen (Wet SUWI), alsmede aan de verplichtingen die het college aan de aangeboden voorziening heeft verbonden.
- Lid 3 Indien een uitkeringsgerechtigde die deelneemt aan een voorziening, niet voldoet aan het gestelde in het tweede lid, kan het college een maatregel opleggen conform hetgeen hierover is bepaald in de afstemmingsverordening dan wel in de Wet boete, maatregelen en terug- en invordering Sociale Zekerheid.
- Lid 4 Indien de belanghebbende, niet zijnde een persoon die een uitkering ingevolge de WWB, IOAW of IOAZ ontvangt, niet aan de verplichtingen gesteld in het tweede lid voldoet, is hij gehouden de kosten van de voorziening terug te betalen.

Artikel 6 Sluitende aanpak

- Lid 1 Elke uitkeringsgerechtigde van 23 jaar of ouder krijgt zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen 12 maanden na de dag waarop het recht op de uitkering is ontstaan, zoals bedoeld in artikel 44 lid 1 van de wet, een aanbod voor een voorziening gericht op inschakeling in algemeen geaccepteerde arbeid.
- Lid 2 Een uitkeringsgerechtigde jonger dan 23 jaar krijgt zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen 6 maanden na de dag waarop het recht op de uitkering is ontstaan, zoals bedoeld in artikel 44 lid 1 van de wet, een aanbod voor een voorziening gericht op inschakeling in algemeen geaccepteerde arbeid.
- Lid 3 Het eerste en het tweede lid zijn niet van toepassing indien het college heeft bepaald dat voor deze persoon een volledige ontheffing van de arbeidsverplichting geldt.

PARAGRAAF 3 VOORZIENINGEN**Artikel 7 Algemene bepalingen over voorzieningen**

- Lid 1 In de kadernota, als bedoeld in artikel 3, wordt vastgelegd welke voorzieningen het college in ieder geval kan aanbieden, alsmede de voorwaarden die daarbij gelden voor zover daarover in deze verordening geen nadere bepalingen zijn opgenomen.
- Lid 2 Het college kan, in aanvulling op de verplichtingen die voortvloeien uit de wet, aan de voorziening nadere verplichtingen verbinden.
- Lid 3 Om voor de hieronder omschreven en opgesomde ondersteuning en voorziening in aanmerking te komen, dient de persoon te behoren tot de in artikel 1, onder p, van deze verordening opgenomen en beschreven doelgroepen en als werkloos werkzoekende geregistreerd te zijn bij het UWV WERKbedrijf, tenzij hiervoor ontheffing is verleend
- Lid 4 Het college kan ten aanzien van de voorzieningen, bedoeld in de artikelen 8 tot en met 15, nadere regels vaststellen. Deze regels kunnen betrekking hebben op :
- a. de voorwaarden waaronder een voorziening wordt aangeboden
  - b. de weigeringsgronden bij het aanbieden van voorzieningen
  - c. de intrekking of wijziging van de subsidieverlening of –vaststelling
  - d. de aanvraag van en de besluitvorming over subsidies en premies
  - e. de betaling van subsidies en het verlenen van voorschotten
  - f. het vragen van een eigen bijdrage
  - g. overige criteria voor het aanbieden van voorzieningen en het verstrekken van subsidies.
- Lid 5 Het college kan een voorziening beëindigen:
- a. indien de persoon die aan de voorziening deelneemt zijn verplichtingen als bedoeld in artikel 5 lid 2 van deze verordening niet nakomt;
  - b. indien de persoon die deelneemt niet meer behoort tot de doelgroep van de wet;
  - c. indien de persoon algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt, waarbij geen gebruik wordt gemaakt van deze voorziening;
  - d. indien naar het oordeel van het college de voorziening onvoldoende bijdraagt aan een snelle arbeidsinschakeling.

PARAGRAAF 4 INSTRUMENTEN VOOR RE-INTEGRATIE**Artikel 8 Loon boven uitkering**

- Lid 1 Het college kan aan uitkeringsgerechtigden ter bevordering van de arbeidsinschakeling een tijdelijk dienstverband aanbieden in plaats van een uitkering.
- Lid 2 Het college stelt hiervoor nadere regels vast.

Artikel 9 Werken met behoud van uitkering

- Lid 1 Het college kan aan uitkeringsgerechtigden ter bevordering van de arbeidsinschakeling een tijdelijke stage- of werkervaringsplaats aanbieden zonder dat dit gevolgen heeft voor het recht op de uitkering.
- Lid 2 Het college stelt hiervoor nadere regels vast.

Artikel 10 Gesubsidieerde arbeid

- Lid 1 Het college kan aan uitkeringsgerechtigden ter bevordering van de arbeidsinschakeling gesubsidieerde arbeid aanbieden.
- Lid 2 Het college kan hiervoor een loonkostensubsidie verstrekken aan werkgevers die met personen als bedoeld in artikel 2 lid 1 een arbeidsovereenkomst sluiten om hen in de gelegenheid te stellen werkervaring op te doen.

- Lid 3 De bemiddeling voor en de realisering van de werkervaringsplaatsen als bedoeld in lid 2 wordt in opdracht van het college verricht door een natuurlijke of rechtspersoon die in het kader van beroep of bedrijf de inschakeling van personen in het arbeidsproces bevordert.
- Lid 4 Voor de bemiddeling en realisering van gesubsidieerde arbeid sluit het college een samenwerkingsovereenkomst en uitvoeringsovereenkomst af.
- Lid 5 Het college stelt vast welke gegevens de werkgever moet verstrekken om in aanmerking te komen voor een loonkostensubsidie. Het college kan hiervoor aanwijzingen geven en modellen voorschrijven.
- Lid 6 Het college stelt voorafgaand aan elk kalenderjaar de taakstelling voor de uitvoering vast.
- Lid 7 De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de subsidieverstrekking als bedoeld in lid 2, staan beschreven in de notitie Beleid gesubsidieerde arbeid.
- Lid 8 Het college zorgt bij de opdrachtverlening tot het realiseren van werkervaringsplaatsen ervoor dat verdringing van reguliere arbeid en concurrentievervalsing worden tegen gegaan.
- Lid 9 Het verstrekken van de loonkostensubsidie voldoet aan de Europese wet- en regelgeving hieromtrent, en geschiedt op basis van de beleidsaanbeveling Loonkostensubsidie en Europese regelgeving en de toelichting daarop.

Artikel 11 Participatieplaatsen

- Lid 1 Het college kan een uitkeringsgerechtigde die niet direct bemiddelbaar is, een participatieplaats gericht op arbeidsinschakeling aanbieden conform artikel 10a van de wet.
- Lid 2 Het doel van de participatieplaats is het opdoen van werkervaring dan wel het leren functioneren in een arbeidsrelatie en daarnaast werken aan belemmeringen opgeworpen door persoonsgebonden factoren.
- Lid 3 De participatieplaats kan gecombineerd worden met een opleiding ter verkrijging van een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt.
- Lid 4 De participatieplaats duurt maximaal 24 maanden, met de mogelijkheid van verlenging van twee maal één jaar.
- Lid 5 Het college plaatst de persoon alleen indien door zijn plaatsing de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en indien door zijn plaatsing geen verdringing plaatsvindt.
- Lid 6 In een schriftelijke overeenkomst worden tenminste vastgelegd het doel en de omvang van de participatieplaats alsmede de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt.
- Lid 7 Het college kan nadere regels stellen met betrekking tot de inzet van participatieplaatsen.

Artikel 12 Weigeren loonkostensubsidie

De subsidieverstrekking als bedoeld in artikel 10 kan, naast de in artikel 4:25 en artikel 4:35 van de Awb genoemde gevallen, worden geweigerd indien:

- a. de gelden niet of in onvoldoende mate besteed worden voor het doel waarvoor de subsidie beschikbaar is gesteld;
- b. de subsidieverstrekking niet past binnen het beleid van de gemeente;
- c. de werkgever voor de arbeidskosten van de werknemer een andere subsidie ontvangt.

Artikel 13 Vrijwilligerswerk

- Lid 1 Het college kan aan uitkeringsgerechtigden vrijwilligerswerk aanbieden.
- Lid 2 Hieronder wordt verstaan: onbetaalde, onverplichte activiteiten voor minimaal 8 uur en maximaal 20 uur per week als gevolg waarvan de re-integratie van de deelnemer wordt bevordert en gericht is op (gesubsidieerde) arbeidsinschakeling of maatschappelijke participatie. Het is een middel voor het opdoen of behouden van werkritme.
- Lid 3 Voor het verrichten van vrijwilligerswerk kan het college een onkostenvergoeding verstrekken tot het wettelijk maximum per jaar.

Artikel 14 Sociale activering

- Lid 1 Het college kan aan uitkeringsgerechtigden als onderdeel van een re-integratietraject activiteiten aanbieden in het kader van sociale activering.
- Lid 2 Onder sociale activering wordt verstaan het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten of het deelnemen aan activiteiten ter voorbereiding op een traject gericht op arbeidsinschakeling of gericht op het voorkomen van sociaal isolement.

Artikel 15 Scholing

- Lid 1 Het college kan aan de doelgroep een vorm van scholing aanbieden gericht op arbeidsinschakeling.

- Lid 2 In afwijking van het eerste lid moet het college alleenstaande ouders met een ontheffing van de arbeidsverplichting een scholingsaanbod doen.
- Lid 3 Voor uitkeringsgerechtigden, die onbeloonde additionele werkzaamheden verrichten, zoals bedoeld in artikel 10a van de wet en artikel 13 van deze verordening, en die niet beschikken over een startkwalificatie, wordt binnen zes maanden na aanvang van de onbeloonde additionele werkzaamheden door het college bekeken in hoeverre scholing of opleiding kan bijdragen aan het vergroten van de kans op inschakeling in het arbeidsproces.
- Lid 4 Het college betreft bij deze beoordeling:
- a. het oordeel van degene in wiens opdracht de belanghebbende de additionele werkzaamheden uitvoert;
  - b. de scholingswens van de belanghebbende;
  - c. de eventuele test door het scholingsinstituut.
- Lid 5 Het college stelt hiervoor nadere regels vast.

Artikel 16 Zorg en hulpverlening

- Lid 1 Het college geeft aan hoe een verantwoorde combinatie van werk en zorg op individueel niveau mogelijk is.
- Lid 2 Het college stelt hiervoor nadere regels vast.

PARAGRAAF 5 INKOMSTENVRIJLATING. PREMIES EN TERUGVORDERING

Artikel 17 Inkomstenvrijlating

- Lid 1 Het college is op grond van artikel 31, tweede lid, onder o van de Wet werk en bijstand bevoegd inkomsten uit arbeid gedurende 6 maanden tot 25% van het wettelijk vastgestelde maximum vrij te laten.
- Lid 2 Het college stelt hiervoor nadere regels vast.

Artikel 18 Premies

- Lid 1 Het college is op grond van artikel 31, tweede lid onder j van de Wet werk en bijstand bevoegd uitkeringsgerechtigden die deelnemen aan een arbeidsmarktgericht re-integratietraject, een activeringspremie te verstrekken tot het wettelijk vastgestelde maximum.
- Lid 2 Het college verstrekt een premie aan uitkeringsgerechtigden die onbeloonde additionele arbeid verrichten conform artikel 10a, zesde lid, van de wet.
- Lid 3 het recht op een premie als bedoeld in het tweede lid wordt elke zes maanden beoordeeld.
- Lid 4 De premie wordt geweigerd indien bij de beoordeling blijkt dat de belanghebbende de aan de onbeloonde additionele werkzaamheden verbonden verplichtingen in de voorgaande zes maanden heeft geschonden.
- Lid 5 Het college stelt nadere regels vast over het gebruik en de hoogte van de hier bedoelde premie.

Artikel 19 Overige vergoedingen

- Lid 1 Het college kan aan een deelnemer van een arbeidsmarktgerichte re-integratieactiviteit of aan de inburgeringsplichtige die een gecombineerd dan wel een volgtijdelijk re-integratie en inburgeringstraject volgt, een bijdrage verstrekken in de directe kosten die hiervoor moeten worden gemaakt.
- Lid 2 Het college stelt nadere regels vast over het toekennen van de in lid 1 bedoelde vergoedingen.

PARAGRAAF 6 SLOTBEPALINGEN

Artikel 20 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen in deze verordening, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 21 Beslissing van het college in gevallen waarin de verordening niet voorziet

In gevallen die de uitvoering van deze verordening betreffen en waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.

Artikel 22 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als "re-integratieverordening".

Artikel 23 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 oktober 2009.

Heerhugowaard, 21 september 2009

De Raad voornoemd,

de griffier,

A handwritten signature in black ink, starting with a large 'y' and followed by several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

de voorzitter,

A handwritten signature in black ink, consisting of several horizontal strokes and a large loop at the bottom.

Toelichting bij de re-integratieverordening Wet werk en bijstand

ALGEMEEN

Op 1 januari 2004 is de Wet werk en bijstand (WWB) in werking getreden. De WWB stelt de eigen verantwoordelijkheid van de burger centraal om te voorzien in de noodzakelijke kosten van het bestaan door middel van arbeid. De gemeente heeft de volledige verantwoordelijkheid, de middelen en ruimte voor het voeren van een actief re-integratiebeleid. De gemeente heeft voor de uitvoering van haar re-integratietaak regels gesteld bij verordening.

De Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen worden niet ingetrokken. Ook hiervoor geldt dat een verordening opgesteld dient te worden. De onderhavige verordening is ook voor deze categorieën uitkeringsgerechtigden van toepassing.

Gekozen is voor een procedurele verordening, waarin is vastgelegd op welke wijze het beleid bepaald wordt, hoe de verhouding tussen raad en college is, alsmede enkele algemene artikelen over de opdracht aan het college, de aanspraak op voorzieningen, de inzet van voorzieningen en de rechten en plichten van de cliënt. De verdere beleidsuitgangspunten en –prioritering zijn vastgelegd in de bij de verordening behorende kadernota, die iedere drie jaar door de gemeenteraad moet worden vastgesteld.

De WWB geeft de gemeenteraad de opdracht om verordeningen vast te stellen op een tweetal terreinen, die een relatie hebben met de re-integratieverordening: afstemming en cliëntenparticipatie.

In de afstemmingsverordening wordt het samenstel van de rechten en de plichten van de cliënt geregeld. De re-integratieverordening en de afstemmingsverordening zijn nauw met elkaar verbonden. Immers, aan de plicht tot meewerken aan een traject kunnen sancties worden verbonden die gevolgen hebben voor de hoogte van de uitkering. Dit zou ervoor pleiten de beide verordeningen te integreren. Echter, de gemeente kan ook aan de verstrekking van bijstand verplichtingen verbinden, die geen directe relatie hebben met re-integratie. Dit pleit ervoor om de verordeningen te scheiden, maar wel om duidelijke verwijzingen aan te brengen.

Met betrekking tot de Verordening cliëntenparticipatie is in de re-integratieverordening opgenomen dat bij de vaststelling van de kadernota de cliëntenraad betrokken dient te worden.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1 Begripomschrijvingen

In dit artikel worden een aantal begrippen omschreven, die meer dan eens voorkomen en waarvan het van belang is dat er telkens hetzelfde onder wordt verstaan. In een aantal gevallen wordt verwezen naar definities in de wet om ervoor te zorgen dat er aansluiting blijft bij de wetgeving die van toepassing is. Onder college en raad wordt verstaan de betreffende organen van de gemeente Heerhugowaard. Hiermee wordt ook tot uitdrukking gebracht dat de verordening alleen op de gemeente Heerhugowaard van toepassing is.

Doel van het beleid is daar waar mogelijk mensen die tot de doelgroep behoren te helpen regulier werk te vinden en daar waar dat (nog) niet kan alles in het werk te stellen om belemmeringen weg te nemen, problemen op te lossen, uitstroomkansen te vergroten en (ondertussen) sociaal isolement te voorkomen.

De gemeente is verantwoordelijk voor het aanbieden van voorzieningen voor cliënten die niet op eigen kracht aan de slag komen. Cliënten hebben aanspraak op ondersteuning door de gemeente bij re-integratie. Het is aan de gemeente te beoordelen op welke wijze de ondersteuning wordt ingezet. Voor elk onderdeel geldt dat het college nadere regels stelt omtrent de uitvoering hiervan.

Onder arbeidsinschakeling wordt verstaan het verrichten van algemeen geaccepteerde arbeid, zonder dat daarbij gebruik wordt gemaakt van een daarop gerichte voorziening, die door de gemeente wordt aangeboden. Met deze beperking wordt aangegeven dat gesubsidieerde arbeid als voorziening in het kader van de wet, weliswaar algemeen geaccepteerde arbeid is, maar in principe geen einddoel kan zijn.

Algemene grenzen van wat algemeen geaccepteerde arbeid is, zijn niet primair terug te vinden in de WWB, maar wel in aanverwante wet- en regelgeving, zoals de arbeidswetgeving. Illegale arbeid en arbeid tegen een lager loon dan het wettelijk minimum vallen niet onder algemeen geaccepteerde arbeid. Bij gewetensbezwaren ligt het meer gecompliceerd. Over het algemeen zal gelden dat aan dergelijke strikt persoonlijke omstandigheden slechts betekenis zal worden gehecht voor zover deze zwaarwegend zijn en een onvermijdelijk conflict opleveren met het te verrichten werk.

Gesubsidieerde arbeid is arbeid waarbij de werknemer in dienst komt van de opdrachtnemer of opgenomen wordt in een gesubsidieerde arbeidspool. Het doel van het opdoen van gesubsidieerde werkervaring is uitstroom naar regulier werk.

Artikel 2   Opdracht aan het college

De werkzaamheden in het kader van de voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling, worden in opdracht van het college in beginsel uitgevoerd door een of meer externe opdrachtnemers. Ingevolge de Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen zal de gemeente gebruik moeten maken van transparante en toetsbare aanbestedingsprocedures, waarbij meerdere offertes worden gevraagd op basis van vooraf vastgestelde criteria.

Artikel 3   Kadernota

De WWB vraagt aan de gemeenteraad om het re-integratiebeleid in een verordening vast te leggen. Gekozen is voor de systematiek van een procedurele verordening. Deze bevat de wettelijke bepalingen en procedures, maar geen invulling van het beleid. Het beleid is vastgelegd in de bij de verordening behorende kadernota. Het voordeel van een procedureel ingerichte verordening is flexibiliteit: het beleid kan verder ontwikkeld en/of bijgesteld worden zonder dat de verordening aangepast moet worden. De kadernota geldt steeds voor een periode van drie jaar. De gemeenteraad stelt de kadernota vast.

Het tweede lid is genoemd welke onderwerpen in ieder geval in beleidskaders uitgewerkt worden. Het is geen limitatieve opsomming.

In het derde lid biedt de basis voor de verantwoording van het beleid. De gemeenteraad bepaalt welke gegevens hij nodig heeft om zijn controlerende taak te kunnen uitvoeren.

In het vierde lid is geregeld dat de cliëntenraad wordt betrokken bij de vaststelling van- en de verantwoording over het beleid. Hier is ook een relatie gelegd met de verordening cliëntenparticipatie.

Artikel 4   Aanspraak op ondersteuning

Naast de verantwoordelijkheid van gemeenten om voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling aan te bieden, is in het wetsvoorstel een aanspraak van de betrokkene opgenomen op ondersteuning door de gemeente bij re-integratie. Het gaat daarbij niet om een recht op een specifieke voorziening, maar om het recht om door de gemeente geholpen te worden bij re-integratie.

Een dergelijke aanspraak stimuleert de eigen verantwoordelijkheid van de betrokkene voor zijn re-integratie en kan ertoe bijdragen dat gemeenten niet ten onrechte personen negeren of over het hoofd zien bij het aanbieden van voorzieningen.

Het is aan de gemeente om te beoordelen op welke wijze het verzoek van de betrokkene wordt gehonoreerd. De gemeente bepaalt allereerst, mede op basis van het re-integratieadvies van het UWW WERKbedrijf, of een ondersteuning richting arbeidsinschakeling noodzakelijk is. Vervolgens moet de gemeente bepalen uit welke elementen deze ondersteuning bestaat. Het uiteindelijke aanbod zal moeten passen binnen wat de gemeente, mede gelet op de beschikbare financiële kaders, in een verordening heeft opgenomen over haar re-integratiebeleid.

Van belang bij de uiteindelijke keuze van een traject is een actieve opstelling van de cliënt in de contacten met de klantmanager en met het re-integratiebedrijf.

Cliënten die hun eigen traject mee kunnen samenstellen, zijn meestal gemotiveerd. Inspelen op de persoonlijke voorkeur en persoonlijke aandacht zijn belangrijke succesfactoren voor een geslaagde re-integratie. De ideeën en voorstellen van de cliënt worden hierbij beoordeeld op hun bijdrage aan het vergroten van het arbeidsperspectief en aan het realiseren van de doelstelling van een (op termijn) duurzame plaatsing in een reguliere baan. De aanspraak op ondersteuning door de gemeente bij re-integratie geldt ook voor personen aan wie de gemeente tijdelijk een ontheffing heeft verleend. Het kan immers voorkomen dat de betrokkene van mening is, dat de situatie is veranderd en dat toeleiding naar de arbeidsmarkt weer aan de orde is.

Artikel 5 Verplichtingen van de cliënt

Deelname aan re-integratie is niet vrijblijvend. Bijstandsgerechtigden zijn reeds door het ontvangen van een uitkering aan bepaalde verplichtingen gehouden. Voor diegenen zonder uitkering moeten voorwaarden aan het re-integratietraject gekoppeld worden. Deze gelden vanzelfsprekend ook voor de bijstandsgerechtigden. Het niet nakomen van de verplichtingen geeft de mogelijkheid om een traject af te breken of de gevraagde ondersteuning te weigeren, bijvoorbeeld als iemand niet mee wil werken aan een onderzoek. Ook is denkbaar dat gemaakte kosten op de belanghebbende worden verhaald als door verwijtbaar handelen een traject niet tot het gewenste resultaat leidt of belanghebbende zich niet houdt aan de informatieplicht. Om die mogelijkheid open te houden, is het wenselijk dat de belangrijkste voorwaarden voor het behalen van succes als verplichting zijn opgenomen. Dit wordt verder uitgewerkt in beleidsregels.

Artikel 6 Sluitende aanpak

In de WWB is de sluitende aanpak niet meer expliciet geregeld. Om langdurige werkloosheid te voorkomen onder mensen die er niet in slagen op eigen kracht een plaats op de arbeidsmarkt te veroveren, is de zogeheten sluitende aanpak ontstaan. Deze in Europees verband afgesproken aanpak houdt in dat aan iedere cliënt een aanbod voor werk, scholing of sociale activering wordt gedaan. De zorg voor bijstandsgerechtigden vormt een integraal onderdeel van de gemeentelijke zorgplicht. Het gaat hier om de aanpak, waarbij er voor een werkloze die zich als werkzoekende inschrijft bij het CWI wordt beoordeeld of hij binnen zes maanden een baan kan vinden zonder bemiddeling. Wordt dat niet verwacht, dan komt de werkzoekende in aanmerking voor bemiddeling naar regulier werk of wordt er mogelijk gezocht naar niet-regulier werk, als dat tenminste tot de mogelijkheden behoort. Ingeval betrokkene valt onder de doelgroep als genoemd in artikel 2 lid 1 doet het college een aanbod voor een voorziening voor zover het college dit noodzakelijk acht. Het college streeft er naar de sluitende aanpak als hiervoor genoemd als zodanig uit te voeren voor zover de beschikbare middelen daarvoor toereikend zijn.

Artikel 7 Algemene bepalingen over voorzieningen

Het eerste lid van dit artikel strekt in de lijn van het systeem van deze verordening ertoe enkele zaken te regelen die te maken hebben met alle voorzieningen, ook die voorzieningen die niet met name in de verordening zijn opgenomen. Dit lid geeft daarom aan dat de verordening geen uitputtende opsomming van voorzieningen bevat.

Het tweede lid geeft het college de bevoegdheid om aan een voorziening nadere verplichtingen te verbinden. Dit kunnen verplichtingen van diverse aard zijn. Zo kan bepaald worden dat een cliënt gedurende het traject op gezette tijden met de consulent de voortgang bespreekt.

Het derde lid behoeft geen nadere toelichting.

Het vierde lid geeft het college de algemene bevoegdheid om voor voorzieningen nadere regels te stellen. Dit heeft met name tot doel om bij subsidieverstrekking de uitvoering zoveel mogelijk aan het college over te laten.

De bepaling over het vragen van een eigen bijdrage heeft betrekking op de doelgroep niet-uitkeringsgerechtigden (nuggers). Immers, van deze groep is het niet vanzelfsprekend dat zij op een laag inkomensniveau zitten. Het vragen van een eigen bijdrage, eventueel gerelateerd aan de hoogte van het inkomen, kan dan op zijn plaats zijn.

Het vijfde lid geeft aan dat het college een voorziening kan beëindigen en in welke gevallen zij dat kan doen. Onder beëindigen wordt hierbij ook verstaan het stopzetten van de subsidie aan een werkgever of het opzeggen van de arbeidsovereenkomst bij detachering. Bij deze laatste wijze van beëindigen dienen vanzelfsprekend de toepasselijke bepalingen uit het arbeidsrecht en de eventueel aanwezige rechtspositieregeling in acht te worden genomen.

Artikel 8 Loon boven uitkering

Centraal bij de benadering van werk boven uitkering staat het uitgangspunt dat instroom in de uitkering voorkomen moet worden door het direct aanbieden van tijdelijk werk. Hierdoor wordt bereikt dat de cliënt direct in een werkritme komt en kosten voor de bijstand (uitkering/uitvoering) worden voorkomen. Door het direct aanbieden van werk bestaat de verwachting dat een deel van de normale instroom niet in de uitkering instroomt en ook geen gebruik zal maken van het aanbod om aan het werk te gaan. Daarnaast bestaat de verwachting dat degenen die aan het werk gaan gemotiveerder zullen zijn om op eigen kracht zelf een reguliere baan te zoeken.

Artikel 9   Werken met behoud van uitkering

De doelstelling van dit artikel is leer- en werkervaringsprojecten mogelijk te maken zonder dat dit financiële gevolgen heeft voor uitkeringsgerechtigden. Hierbij kan gedacht worden aan stageplaatsen waardoor een opleiding door praktijkervaring ondersteund kan worden. Vooral voor jonge mensen geldt dat als zij aan kunnen tonen over enige praktijkervaring te beschikken, zij eerder in aanmerking komen voor een reguliere baan. Een dergelijke ervaringsplaats vormt een eerste fase in een traject naar regulier werk.

Artikel 10   Gesubsidieerde arbeid

Gesubsidieerde arbeid kan als één van de voorzieningen worden ingezet om de arbeidsinschakeling te bevorderen. In de WWB zijn geen specifieke eisen opgenomen voor gesubsidieerde arbeid.

Ondanks het vervallen van de landelijke regelgeving op dit punt blijft de Europese regelgeving gelden. Op grond van de EU-regelgeving worden overheidssubsidies onder bepaalde omstandigheden aangemerkt als staatssteun.

In de beleidsaanbeveling van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is aangegeven in welke situaties loonkostensubsidie buiten de Europese regelgeving vallen. Daarnaast wordt vermeld waarop gelet moet worden wanneer loonkostensubsidie wel als staatssteun moet worden aangemerkt. De beleidsaanbeveling is vooral bedoeld om de administratieve last te beperken.

Wanneer

- a. deze beleidsaanbeveling wordt geïncorporeerd in de re-integratieverordening;
- b. voldaan wordt aan de in de beleidsaanbeveling gestelde voorwaarden, en
- c. in de re-integratieverordening expliciet wordt verwezen naar de beleidsaanbeveling,

dan behoeft de re-integratieverordening niet ter goedkeuring voorgelegd te worden aan de Europese commissie. Tevens hoeft er dan geen samenvatting van de regeling gezonden te worden aan de commissie. De beleidsaanbeveling is zowel van toepassing op het verstrekken van loonkostensubsidie als op de financiering van detacheringsbanen.

Artikel 11   Participatieplaatsen

Participatieplaatsen zijn bedoeld voor mensen die op grond van persoonlijke belemmeringen niet naar regulier werk bemiddeld kunnen worden. De werkzaamheden dienen additioneel van aard te zijn en op re-integratie gericht. Het mogen werkzaamheden zijn die maatschappelijk als nuttig worden ervaren.

Werkgevers zijn verplicht te investeren in begeleiding en scholing van mensen. De participatieplaats kan in eerste instantie maximaal twee jaar worden ingezet. Voor afloop van deze termijn dient een evaluatie plaats te vinden, waarbij beoordeeld wordt of de participatieplaats nog het meest geschikte instrument is, of dat een andere re-integratievoorziening meer adequaat is. Indien dit niet het geval is kan de participatieplaats voor de duur van één jaar verlengd worden. Dit onder de voorwaarde dat de participatieplaats in een andere organisatie gevonden wordt en dat de werkzaamheden ook anders van aard zijn. Voor het einde van het derde jaar vindt opnieuw een evaluatie plaats. Indien de participatieplaats nog steeds de meest adequate voorziening is, dan kan die voor de laatste keer voor de duur van één jaar verlengd worden. In totaal kan een participatieplaats daarmee vier jaar doorlopen. Perioden van werken in een Work-First-traject voorafgaand aan de participatieplaats tellen mee in de maximale termijn van vier jaar.

Artikel 12   Weigeren loonkostensubsidie

De Algemene wet bestuursrecht (Awb) kent een aantal weigeringsgronden. Artikel 4:35 lid 1 Awb bepaalt dat de subsidieverlening kan worden geweigerd indien een gegronde reden bestaat om aan te nemen dat:

- a. de activiteiten niet of niet geheel zullen plaatsvinden;
- b. de aanvrager niet zal voldoen aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen;
- c. de aanvrager niet op een behoorlijke wijze rekening en verantwoording zal afleggen omtrent de verrichte activiteiten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten, voor zover deze voor de vaststelling van de subsidie van belang zijn.

Het tweede lid van artikel 4:35 Awb bepaalt dat de subsidieverlening voorts in ieder geval kan worden geweigerd indien de aanvrager:

- a. in het kader van de aanvraag onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van deze gegevens tot een onjuiste beschikking op de aanvraag zou hebben geleid;
- b. failliet is verklaard of aan hem surseance van betaling is verleend, dan wel een verzoek daartoe bij de rechtbank is ingediend.

In aanvulling op deze wettelijke weigeringsgronden, bevat artikel 7 nog drie gronden om de subsidie te weigeren. De eerste twee gronden verwijzen naar het gemeentelijk beleid inzake de bevordering van arbeidsinschakeling. De derde weigeringsgrond is het gevolg van het uitgangspunt dat cumulatie van subsidies moet worden voorkomen.

Artikel 13 Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk met behoud van uitkering kan een nuttig instrument zijn om werkritme op te doen of te laten behouden. Het kan worden ingezet als uitstroom naar algemeen geaccepteerde arbeid niet mogelijk is, of als dat pas op middellange of lange termijn mogelijk is. Er is bewust voor gekozen om geen exacte termijnen te noemen voor dit arbeidsperspectief. Niet alleen zou dat ten onrechte de suggestie wekken dat dit altijd vooraf exact vast te stellen is, het arbeidsperspectief is ook niet alleen afhankelijk van in de persoon gelegen omstandigheden. Ook een veranderende arbeidsmarkt maakt dat het arbeidsperspectief wijzigt.

Voor het verrichten van vrijwilligerswerk kan het college een onkostenvergoeding verstrekken tot het in de WWB omschreven wettelijk maximum per jaar. Deze vergoeding is onbelast en heeft geen negatieve effecten ten aanzien van aanspraken op inkomensafhankelijke regelingen. Deze onkostenvergoeding wordt overeenkomstig artikel 31 lid 2 sub k van de wet niet gerekend tot de middelen van de belanghebbende.

Artikel 14 Sociale activering

Volgens de WWB dient ook sociale activering uiteindelijk gericht te zijn op arbeidsinschakeling. Voor bepaalde doelgroepen is arbeidsinschakeling voornamelijk een te hoog gegrepen doel. In het kader van sociale activering en het voorkomen van een sociaal isolement kan het voor deze uitkeringsgerechtigden noodzakelijk zijn om deel te nemen aan een andere activiteit. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan het volgen van een cursus en het deelnemen aan het verenigingsleven.

Artikel 15 Scholing

Uitgangspunt is de kortste weg naar uitstroom naar reguliere algemeen geaccepteerde arbeid, waaronder ook gesubsidieerde arbeid. Bij de beoordeling van scholing staat arbeidsrelevantie voorop. Het college dient bij voorrang de re-integratieplicht voor alleenstaande ouders zonder startkwalificatie, die de volledige zorg hebben voor een of meer tot zijn laste komende kinderen tot vijf jaar en die om ontheffing van de arbeidsplicht hebben verzocht, ten minste in te vullen met scholing of opleiding die de toegang tot de arbeidsmarkt bevordert, mits dit niet de krachten of bekwaamheden van de alleenstaande ouder te boven gaat en de alleenstaande ouder geen startkwalificatie heeft. Welke scholing in individuele gevallen zal worden aangeboden is afhankelijk van de individuele omstandigheden en wordt bepaald door het college in samenspraak met de alleenstaande ouder.

Artikel 16 Zorg en hulpverlening

Voor personen tussen de 18 en 65 jaar wordt het niet wenselijk geacht om groepen uit te sluiten van re-integratie: iedereen heeft immers mogelijkheden en talenten. Eventueel aanwezige belemmeringen om deelname aan arbeid te realiseren, kunnen worden weggenomen door het aanbieden van voorzieningen, zoals passende kinderopvang, schuldhulpverlening etc. Er kan slechts in individuele gevallen om dringende redenen worden afgezien van het opleggen van re-integratieverplichtingen, voor zover en voor zolang re-integratie niet in redelijkheid mogelijk is.

Artikel 17 Inkomstenvrijlating

De inkomsten van uitkeringsgerechtigden die werken in deeltijd kunnen voor een deel worden vrijgelaten. De vrijlating wordt in artikel 31, lid 2, sub o WWB beperkt tot het individueel toe te kennen recht van maximaal 6 maanden vrijlating en bedraagt maximaal 25% van de inkomsten per maand, met een maximum van een jaarlijks te indexerende door de overheid vastgesteld bedrag. Er kan een lagere vrijlating dan de maximale worden toegekend. Individueel moet zijn vastgesteld, dat deeltijdwerk bevorderlijk is voor de re-integratie van betrokkene. Doel hiervan is om mensen met een uitkering te stimuleren een gehele of gedeeltelijke baan te accepteren.

De WWB verplicht eveneens fiscale heffingskortingen buiten beschouwing te laten, zoals kindertoeslag, aanvullende kindertoeslag, jong gehandicaptenkorting, aanvullende alleenstaande ouderkorting en de combinatiekorting in het kader van het bepalen van het recht op een uitkering. Dit betekent extra vrijlating voor jonge gehandicapten en alleenstaande ouders met een kind jonger dan 5 jaar.

Artikel 18 Premies

In deze verordening is ervoor gekozen het verstrekken van premies in algemene zin te regelen. De criteria en de doelgroepen worden omschreven in beleidsregels. Deze premie is onbelast en telt dus ook niet mee bij de toepassing van inkomensafhankelijke regelingen.

Het premiebeleid is afgestemd op de verschillende activiteiten die in het kader van activering verricht worden. De hoogte van de premie kan variëren en aan bepaalde activiteiten kan in het geheel geen premie worden verstrekt.

Artikel 19 Overige vergoedingen

De gemeente kan besluiten ter stimulering van de arbeidsinschakeling diverse kosten te vergoeden voor activiteiten die daaraan bijdragen. Het gaat daarbij in ieder geval om:

- a. verhuiskosten;
- b. reiskosten;
- c. kosten voor kinderopvang;
- d. overige kosten.

Voor de toekennen van vergoedingen worden nadere regels vastgesteld.

Artikel 20 Hardheidsclausule

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 21 Beslissing van het college in gevallen waarin de verordening niet voorziet

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 22 Citeertitel

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 23 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 oktober 2009 en vervangt de re-integratieverordening van 2008.

Wetstechnische informatie**Gegevens van de regeling**

Overheidsorganisatie	gemeente Heerhugowaard
Officiële naam regeling	Afstemmingsverordening wet werk en bijstand
Citeertitel	Afstemmingsverordening
Besloten door	gemeenteraad
Deze versie is geldig tot (als de vervaldatum is vastgesteld)	
Onderwerp	Verordeningen

Opmerkingen m.b.t. de regeling

Geen.

Grondslagen

5. Wet werk en bijstand, art. 8, eerste lid, onderdeel b, artikel 8a en artikel 18

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

2. Geen.

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerking-treding	Terug-werkende kracht	Betreft	Ontstaansbron: datum ondertekening; bron bekendmaking	Inwerkingtreding: datum ondertekening; bron bekendmaking	Voorstel gemeenteraad
1-1-2005		nieuwe regeling	24-11-2004 Heerhugowaards Nieuwsblad d.d. 30-11-2004	24-11-2004 Heerhugowaards Nieuwsblad d.d. 30-11-2004	RB2004106
1-7-2008		Aanpassingen Zie wijzigingsblad		24-06-2008 Heerhugowaards Nieuwsblad, week 28	RB2008063
1-10-2009		Aanpassingen Zie wijzigingsblad		21-9-2009	RB2009076B

Afstemmingsverordening wet werk en bijstand
Nr. 2009076B

De raad van de gemeente Heerhugowaard;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 20 mei 2008
gelet op artikel 8, eerste lid, onderdeel b, artikel 8a en artikel 18 van de Wet werk en bijstand;

B E S L U I T

vast te stellen de hierna volgende:

AFSTEMMINGSV ERORDENING WET WERK EN BIJSTAND

PARAGRAAF 1   ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1   Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. de wet: de Wet werk en bijstand (WWB)
- b. algemene bijstand: de bijstand bedoeld in artikel 5, onderdeel b, van de wet
- c. bijzondere bijstand: de bijstand bedoeld in artikel 5, onderdeel d, van de wet
- d. bijstand: algemene en bijzondere bijstand
- e. bijstandsnorm: de bijstandsnorm bedoeld in artikel 5, onderdeel c, van de wet
- f. maatregel: het verlagen van de bijstand op grond van artikel 18, tweede lid, van de wet
- g. het college: het college van burgemeester en wethouders

Artikel 2   Het opleggen van een maatregel

- Lid 1 Als de belanghebbende naar het oordeel van het college tekortschietend besef van verantwoordelijkheid betoont voor de voorziening in het bestaan dan wel de uit de wet of de artikelen 28, tweede lid, of artikel 29, eerste lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen voortvloeiende verplichtingen niet of onvoldoende nakomt, waaronder begrepen het zich jegens het college zeer ernstig misdragen, wordt overeenkomstig deze verordening een maatregel opgelegd.
- Lid 2 Een maatregel wordt afgestemd op de ernst van de gedraging, de mate waarin de belanghebbende de gedraging kan worden verweten en de omstandigheden waarin hij verkeert.

Artikel 3   Berekeningsgrondslag

- Lid 1 De maatregel wordt toegepast op de bijstandsnorm.
- Lid 2 In afwijking van het eerste lid kan de maatregel ook worden toegepast op de bijzondere bijstand indien:
- a. de verwijtbare gedraging van belanghebbende, in relatie met zijn recht op bijzondere bijstand daartoe aanleiding geeft;
  - b. aan belanghebbende bijzondere bijstand wordt verleend met toepassing van artikel 12 van de wet.

Artikel 4   Het besluit tot opleggen van een maatregel

In het besluit tot opleggen van een maatregel worden in ieder geval vermeld: de reden van de maatregel, de duur van de maatregel, het percentage waarmee de bijstand wordt verlaagd, en indien van toepassing, de reden om af te wijken van een standaardmaatregel.
Tevens wordt in het besluit gemotiveerd toepassing gegeven aan de bepalingen van artikel 2 lid 2 van deze verordening.

Artikel 5 Horen van belanghebbende

- Lid 1 Voordat een maatregel wordt opgelegd, wordt de belanghebbende in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen.
- Lid 2 Het horen van belanghebbende kan achterwege worden gelaten indien:
- de vereiste spoed zich daartegen verzet;
  - de belanghebbende reeds eerder in de gelegenheid is gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen en zich sindsdien geen nieuwe feiten of omstandigheden hebben voorgedaan;
  - de belanghebbende niet heeft voldaan aan een verzoek van het college of van een derde aan wie het college met toepassing van artikel 7 van de wet werkzaamheden in het kader van de wet heeft uitbesteed, om binnen een gestelde termijn inlichtingen te verstrekken als bedoeld in artikel 17 van de wet.

Artikel 6 Afzien van het opleggen van een maatregel

- Lid 1 Het college ziet af van het opleggen van een maatregel indien:
- elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt; of
  - de gedraging meer dan één jaar vóór constatering van die gedraging door het college heeft plaatsgevonden, tenzij de gedraging een schending van de inlichtingenplicht inhoudt en als gevolg van die gedraging ten onrechte bijstand is verleend. Een maatregel wegens schending van de inlichtingenplicht wordt niet opgelegd na verloop van vijf jaren nadat de betreffende gedraging heeft plaatsgevonden.
- Lid 2 Het college kan afzien van het opleggen van een maatregel indien het daarvoor dringende redenen aanwezig acht.
- Lid 3 Indien het college afziet van het opleggen van een maatregel op grond van dringende redenen, wordt de belanghebbende daarvan schriftelijk mededeling gedaan.

Artikel 7 Ingangsdatum en tijdvak

- Lid 1 De maatregel wordt opgelegd met ingang van de eerst volgende kalendermaand volgend op de datum waarop het besluit tot het opleggen van de maatregel aan de belanghebbende is bekendgemaakt. Daarbij wordt uitgegaan van de voor die maand geldende bijstandsnorm.
- Lid 2 In afwijking van het eerste lid kan de maatregel ingevolge paragraaf 3 van deze verordening met terugwerkende kracht worden opgelegd. Er is dan sprake van een herzieningsbesluit.
- Lid 3 Een maatregel wordt voor bepaalde tijd opgelegd. Een maatregel die voor een periode van meer dan drie maanden wordt opgelegd, wordt uiterlijk binnen drie maanden nadat deze ten uitvoer is gelegd heroverwogen.

Artikel 8 Samenloop van gedragingen

- Lid 1 Indien een belanghebbende zich tegelijkertijd schuldig maakt aan verschillende gedragingen die het niet nakomen van een verplichting als genoemd in artikel 2, eerste lid, inhouden, wordt voor het bepalen van de hoogte en duur van de maatregel uitgegaan van de gedraging waarop de zwaarste maatregel is gesteld.
- Lid 2 In afwijking van het gestelde in lid 1 kan het college bij een cumulatie van verschillende gedragingen of een herhaling daarvan, met inachtneming van artikel 2 lid 2 van deze verordening een andere passende maatregel toepassen.

PARAGRAAF 2 GEEN OF ONVOLDOENDE MEDEWERKING VERLENEN AAN HET VERKRIJGEN OF BEHOUDEN VAN ALGEMEEN GEACCEPTEEERDE ARBEID**Artikel 9 Indeling in categorieën**

Gedragingen van belanghebbenden waardoor de verplichting op grond van artikel 9 van de wet niet of onvoldoende is nagekomen, worden onderscheiden in de volgende categorieën:

- Lid 1 Eerste categorie:
- het zich niet tijdig laten registreren als werkzoekende bij de Centrale organisatie werk en inkomen of het niet tijdig laten verlengen van de registratie;
- Lid 2 Tweede categorie:
- het niet naar vermogen trachten algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen of te aanvaarden;
  - het niet dan wel niet tijdig voldoen aan een oproep om, in verband met de inschakeling in de arbeid, op een aangegeven tijd en plaats te verschijnen;
  - het niet of in onvoldoende mate meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling;

- d. het niet ondertekenen of het niet aan burgemeester en wethouders verstrekken van het trajectplan in het kader van de re-integratie;
- e. gedragingen die de inschakeling in arbeid belemmeren;
- f. het niet of in onvoldoende mate gebruikmaken van een door het college aangeboden voorziening gericht op arbeidsinschakeling als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel b en artikel 10, eerste lid van de wet, waaronder begrepen sociale activering;
- g. het niet of in onvoldoende mate meewerken aan een door het college aangeboden inburgeringsvoorziening.

Lid 3 Derde categorie:

- a. het niet aanvaarden van algemeen geaccepteerde arbeid, waaronder mede wordt verstaan gesubsidieerde arbeid en work first;.

Artikel 10 De hoogte en duur van de maatregel

Lid 1 Onverminderd artikel 2, tweede lid, wordt de maatregel vastgesteld op:

- a. 10% van de bijstandsnorm gedurende een maand bij gedragingen van de eerste categorie;
- b. 20% van de bijstandsnorm gedurende een maand bij gedragingen van de tweede categorie;
- c. 100% van de bijstandsnorm gedurende één maand bij gedragingen van de derde categorie.

Lid 2 Het percentage van de maatregel als bedoeld in het eerste lid sub a en b. wordt verdubbeld, indien de belanghebbende zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarbij een maatregel is opgelegd, opnieuw schuldig maakt aan een verwijtbare gedraging van dezelfde categorie. Met een besluit waarmee een maatregel is opgelegd wordt gelijkgesteld het besluit om daarvan af te zien op grond van dringende redenen, bedoeld in artikel 6, tweede lid.

Lid 3 De duur van de maatregel als bedoeld in het eerste lid sub c wordt verdubbeld, indien de belanghebbende zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarbij een maatregel is opgelegd, opnieuw schuldig maakt aan een verwijtbare gedraging van dezelfde categorie.

Lid 4 Indien de belanghebbende zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarbij een maatregel is opgelegd als bedoeld in lid 2, opnieuw schuldig maakt aan een verwijtbare gedraging van dezelfde categorie, wordt het percentage van deze maatregel opnieuw verdubbeld.

Lid 5 Indien de belanghebbende zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarbij een maatregel is opgelegd als bedoeld in lid 3, opnieuw schuldig maakt aan een verwijtbare gedraging van dezelfde categorie, wordt de duur van deze maatregel opnieuw verdubbeld.

PARAGRAAF 3 NIET NAKOMEN VAN DE INLICHTINGENPLICHT

Artikel 11 Te laat verstrekken van gegevens

Lid 1 Indien een belanghebbende de verplichting op grond van artikel 17 van de wet niet is nagekomen door informatie die van belang is voor de verlening van bijstand of de voortzetting daarvan niet binnen de door het college daartoe gestelde termijn te verstrekken, wordt met toepassing van artikel 54 van de wet een maatregel opgelegd van 10% van de bijstandsnorm gedurende een maand, onverminderd artikel 2, tweede lid.

Lid 2 In afwijking van lid 1 kan het college ten aanzien van het te laat inleveren van het rechtmatigheidsformulier nadere regels stellen.

Lid 3 Het percentage van de maatregel wordt verdubbeld, indien de belanghebbende zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarbij een maatregel wordt opgelegd opnieuw schuldig maakt aan dezelfde als verwijtbare aan te merken gedraging. Met een besluit waarmee een maatregel is opgelegd wordt gelijkgesteld het besluit om daarvan af te zien op grond van dringende redenen, bedoeld in artikel 6, tweede lid.

Artikel 12 Verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen met gevolgen voor de bijstand

Lid 1 Indien het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht bedoeld in artikel 17 van de wet heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand, wordt de maatregel afgestemd op de hoogte van het benadelingsbedrag.

Lid 2 Onverminderd artikel 2, tweede lid, wordt de maatregel op de volgende wijze vastgesteld:

- a. bij een bruto benadelingsbedrag tot € 1000,-: 10% van de bijstandsnorm gedurende een maand;
- b. bij een bruto benadelingsbedrag van € 1000,- tot € 2000,-: 20% van de bijstandsnorm gedurende een maand;
- c. bij een bruto benadelingsbedrag van € 2000,- tot € 4000,-: 40% van de bijstandsnorm gedurende een maand;

d. bij een bruto benadelingsbedrag van € 4000,- of meer: 100% van de bijstandsnorm gedurende een maand.

Lid 3 Het percentage van de maatregel of de duur van de maatregel wordt verdubbeld indien de belanghebbende zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarbij een maatregel wordt opgelegd, opnieuw schuldig maakt aan dezelfde als verwijtbaar aan te merken gedraging. Met een besluit waarmee een maatregel is opgelegd wordt gelijkgesteld het besluit om daarvan af te zien op grond van dringende redenen, bedoeld in artikel 6, tweede lid.

Artikel 13 Verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen zonder gevolgen voor de bijstand

Lid 1 Indien belanghebbende zijn inlichtingenplicht bedoeld in artikel 17 van de wet niet is nagekomen door het verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen, en deze gedraging niet heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand, bedraagt de maatregel, onverminderd artikel 2, tweede lid, 10% procent van de bijstand gedurende een maand.

Lid 2 Het percentage van de maatregel of de duur van de maatregel wordt verdubbeld indien de belanghebbende zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarbij een maatregel wordt opgelegd, opnieuw schuldig maakt aan dezelfde als verwijtbaar aan te merken gedraging. Met een besluit waarmee een maatregel is opgelegd wordt gelijkgesteld het besluit om daarvan af te zien op grond van dringende redenen, bedoeld in artikel 6, tweede lid.

PARAGRAAF 4 OVERIGE GEDRAGINGEN DIE LEIDEN TOT EEN MAATREGEL

Artikel 14 Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

Lid 1 Indien een belanghebbende een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan heeft betoond als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van de wet, wordt een maatregel opgelegd die wordt afgestemd op de periode dat de belanghebbende als gevolg van zijn gedraging eerder of langer recht heeft op bijstand.

Lid 2 Onverminderd artikel 2, tweede lid, wordt de maatregel op de volgende wijze vastgesteld:

- a. bij een periode van 3 maanden of korter: 10% van de bijstandsnorm gedurende een maand;
- b. bij een periode van 3 tot 6 maanden: 10% van de bijstandsnorm gedurende drie maanden;
- c. bij een periode van 6 maanden en langer: 10% van de bijstandsnorm gedurende zes maanden.

Lid 3 Onverminderd artikel 2, tweede lid, wordt een maatregel van 100% gedurende één maand opgelegd bij het door eigen toedoen verwijtbaar niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid, waaronder mede wordt verstaan gesubsidieerde arbeid en work-first.

Lid 4 Onverminderd artikel 2, tweede lid, wordt een maatregel van 20% opgelegd bij het ongenoegzaam interen op het vermogen gedurende het aantal maanden dat te snel op het vermogen is ingeteerd.

Lid 5 Indien een belanghebbende de verleende bijzondere bijstand niet besteed heeft aan het doel waarvoor hij deze bijstand heeft gevraagd, kan het college met inachtneming van artikel 2 lid 2 overgaan tot verlaging van 10% gedurende een maand.

Lid 6 Het percentage van de maatregel of de duur van de maatregel wordt verdubbeld indien de belanghebbende zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarbij een maatregel wordt opgelegd, opnieuw schuldig maakt aan dezelfde als verwijtbaar aan te merken gedraging. Met een besluit waarmee een maatregel is opgelegd wordt gelijkgesteld het besluit om daarvan af te zien op grond van dringende redenen, bedoeld in artikel 6, tweede lid.

Artikel 15 Zeer ernstige misdragingen

Lid 1 Indien een belanghebbende zich zeer ernstig misdraagt tegenover het college of zijn ambtenaren, onder omstandigheden die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van de wet, als bedoeld in artikel 18, tweede lid van de wet, wordt onverminderd artikel 2, tweede lid, een maatregel opgelegd van 100% van de bijstandsnorm gedurende één maand.

Lid 2 Indien de belanghebbende zich binnen twaalf maanden wederom schuldig maakt aan de gedraging als bedoeld in het eerste lid, dan wordt de maatregel vastgesteld op 100% voor de duur van twee maanden.

Lid 3 Indien de belanghebbende zich na een tweede verwijtbare gedraging opnieuw schuldig maakt aan een verwijtbare gedraging, dan zal de hoogte en de duur van de maatregel individueel worden vastgesteld.

PARAGRAAF 5   HANDHAVING

Artikel 16   Oneigenlijk gebruik en misbruik van bijstand

- Lid 1 De gemeenteraad stelt ter nadere uitvoering van de handhaving iedere drie jaar een kadernota vast, waarin beleidsprioriteiten worden aangegeven.
- Lid 2 Deze nota omvat in elk geval beleidsuitgangspunten ten aanzien van:
- het te voeren beleid op het gebied van handhaving
  - de wijze van bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van de Wet werk en bijstand.
- Lid 3 Het college zendt eenmaal per jaar aan de gemeenteraad een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van het beleid.
- Lid 4 De kadernota, als bedoeld in het eerste lid, alsmede het verslag als bedoeld in het tweede lid, bevatten het advies van de cliëntenraad.

PARAGRAAF 6   SLOTBEPALINGEN

Artikel 17   Samenwerking met de SVB

In afwijking van de vorige artikelen is op de uitkeringsgerechtigden die op grond van de mandaatregeling van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) een uitkering ingevolge de WWB ontvangen, het maatregelenbeleid van de SVB (Staatscourant 2006, 121 en 2008, 98) van toepassing.

Artikel 18   Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen in deze verordening, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 19   Beslissing van het college in gevallen waarin de verordening niet voorziet

In gevallen die de uitvoering van deze verordening betreffen en waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.

Artikel 20   Citeertitel

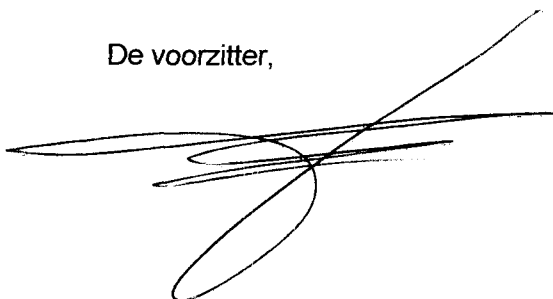
Deze verordening wordt aangehaald als "afstemmingsverordening".

Artikel 21   De inwerkingtreding

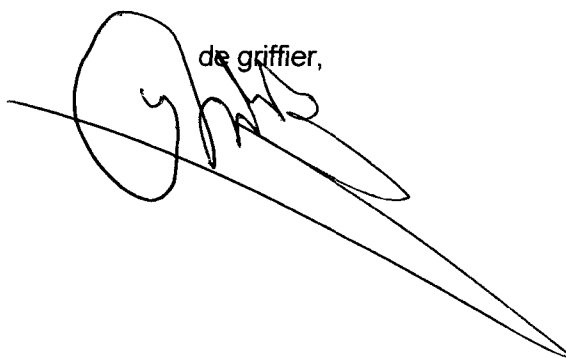
Deze verordening treedt in werking op 1 oktober 2009.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de gemeenteraad, d.d. 21 september 2009

De voorzitter,

de griffier,

Toelichting bij de afstemmingsverordening Wet werk en bijstand

Artikel 1 Begripsbepalingen

De begrippen die in de verordening worden gebruikt hebben een gelijklopende betekenis als de omschrijving in de WWB.

In de verordening wordt het begrip 'belanghebbende' gebruikt. Dit begrip wordt in artikel 1:2 van de Algemene wet bestuursrecht omschreven als 'degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken'.

Artikel 2 Het opleggen van een maatregel

De WWB verbindt aan het recht op een bijstandsuitkering de volgende verplichtingen:

1. Het tonen van voldoende besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan (artikel 18, tweede lid).
2. De plicht tot arbeidsinschakeling (artikel 9). Deze plicht bestaat uit twee soorten verplichtingen:
  - de plicht om naar vermogen algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen en deze te aanvaarden; en
  - de plicht gebruik te maken van een door het college aangeboden voorziening gericht op ondersteuning bij arbeidsinschakeling. Deze verplichtingen zullen nader moeten worden uitgewerkt in specifieke verplichtingen die zijn toegesneden op de situatie en mogelijkheden van de bijstandsgerechtigde. De re-integratieverordening die elke gemeente moet opstellen, vormt de juridische basis voor opleggen van deze specifieke verplichtingen. Deze verplichtingen zullen in het besluit dan wel het trajectplan tot het verlenen van bijstand moeten worden neergelegd.
3. De informatieplicht (artikel 17, eerste lid). Op een uitkeringsgerechtigde rust de verplichting aan het college op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling te doen van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op zijn arbeidsinschakeling of het recht op bijstand.
4. De medewerkingsplicht (artikel 17, tweede lid). Dit is de plicht van uitkeringsgerechtigden om desgevraagd het college de medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van de wet. De medewerkingsplicht kan uit allerlei concrete verplichtingen bestaan, zoals:
  - het toestaan van huisbezoek;
  - het meewerken aan een psychologisch onderzoek.

Artikel 18, tweede lid, noemt een gedraging die in ieder geval een schending van de medewerkingsplicht inhoudt: *'het zich jegens het college zeer ernstig misdragen'*.

De Wet SUWI legt ook verplichtingen op aan uitkeringsgerechtigden. Het betreft de verplichting om alle gevraagde gegevens en bewijsstukken aan het UWV WERKbedrijf te verstrekken die nodig zijn voor de beslissing door het college (artikel 28, tweede lid Wet SUWI) en de verplichting om op verzoek of onverwijld uit eigen beweging alle feiten en omstandigheden mee te delen aan het UWV WERKbedrijf, waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op het recht op bijstand, het geldend maken van het recht op bijstand of de hoogte of de duur van de bijstand.

Artikel 2, tweede lid:

In de Afstemmingsverordening zijn verschillende gedragingen die een schending van een verplichting betekenen, standaardmaatregelen vastgesteld in de vorm van een vaste percentuele verlaging van de bijstandsnorm.

In het tweede lid is de hoofdregel neergelegd: het college dient een op te leggen maatregel af te stemmen op de individuele omstandigheden van de belanghebbende en de mate van verwijtbaarheid.

Deze bepaling brengt met zich mee dat bij elke op te leggen maatregel moet worden nagaan of gelet op de individuele omstandigheden van de betrokken uitkeringsgerechtigde afwijking van de hoogte en de duur van de voorgeschreven standaardmaatregel geboden is. Afwijking van de standaardmaatregel kan zowel een verzwaring als een matiging betekenen.

Dit betekent dat bij het beoordelen of een maatregel moet worden opgelegd, en zo ja welke, telkens de volgende drie stappen moet doorlopen:

- Stap 1: vaststellen van de ernst van de gedraging.
- Stap 2: vaststellen van de verwijtbaarheid.
- Stap 3: vaststellen van de omstandigheden van de uitkeringsgerechtigde.

De ernst van de gedraging komt tot uitdrukking in het standaardpercentage waarmee de bijstand wordt verlaagd. Wat betreft de beoordeling van de mate van verwijtbaarheid wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 6.

Matiging van de opgelegde maatregel wegens persoonlijke omstandigheden kan bijvoorbeeld in de volgende gevallen aan de orde zijn:

- bijzondere financiële omstandigheden van de belanghebbende, zoals bijvoorbeeld hoge woonlasten of andere vaste lasten of uitgaven van bijzondere aard waarvoor geen financiële tegemoetkoming mogelijk is;
- sociale omstandigheden, gezinnen met kinderen bijvoorbeeld;
- bij een opeenstapeling van maatregelen: de zwaarte van het geheel van maatregelen is niet evenredig aan de ernst van de gedraging en de mate van verwijtbaarheid.

Artikel 3 De berekeningsgrondslag

In het eerste lid is het uitgangspunt vastgelegd dat een maatregel wordt opgelegd over de bijstandsnorm. Onder de bijstandsnorm wordt verstaan de wettelijke norm, inclusief gemeentelijke toeslag of verlaging en inclusief vakantietoeslag. Indien de maatregel meer bedraagt dan de bijstand in aanvulling op eigen inkomsten, dan wordt de op te leggen maatregel beperkt tot de aanvullende bijstand.

Tweede lid, onderdeel a: de 18 tot 21-jarigen ontvangen een lage jongerennorm, die indien noodzakelijk wordt aangevuld door middel van aanvullende bijzondere bijstand in de kosten van levensonderhoud (bij zelfstandige huisvesting). Indien de maatregel alleen op de lage jongerennorm wordt opgelegd, zou dit leiden tot rechtsongelijkheid ten opzichte van de 21-jarigen.

Onderdeel b: deze bepaling maakt het mogelijk dat het college in incidentele gevallen een maatregel oplegt over de bijzondere bijstand. Er moet dan wel een verband bestaan tussen de gedraging van een belanghebbende en zijn recht op bijzondere bijstand.

Artikel 4 Het besluit tot opleggen van een maatregel

Het verlagen van de bijstand omdat een maatregel wordt opgelegd, vindt plaats door middel van een besluit. Wanneer de maatregel bij een lopende uitkering wordt opgelegd, wordt een besluit tot vaststelling van de algemene bijstand op grond van artikel 45 WVB genomen. Wordt een maatregel met terugwerkende kracht opgelegd, dan moet een besluit tot herziening van de bijstand worden genomen (artikel 54, derde lid). Tegen beide besluiten kan door de belanghebbende bezwaar en beroep worden aangetekend.

In dit artikel wordt aangegeven wat in het besluit in ieder geval moet worden vermeld. Deze eisen vloeien rechtstreeks voort uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en het motiveringsbeginsel. Het motiveringsvereiste houdt onder andere in dat een besluit kenbaar is en van een deugdelijke motivering wordt voorzien.

Artikel 5 Horen van belanghebbende

Op grond van afdeling 4.1.2. van de Awb is in een aantal gevallen het horen van de belanghebbende verplicht bij de voorbereiding van beschikkingen. Deze hoorplicht geldt echter niet bij de voorbereiding van beschikkingen die betrekking hebben op een financiële aanspraak (artikel 4:12 Awb).

In dit artikel wordt het horen van de belanghebbende voordat een maatregel wordt opgelegd in beginsel voorgeschreven.

Het tweede lid bevat een aantal uitzonderingen op deze hoorplicht. De onderdelen a en b. staan ook genoemd in artikel 4:11 van de Awb.

Artikel 6 Afzien van het opleggen van een maatregel

Het afzien van het opleggen van een maatregel 'indien elke vorm van verwijtbaarheid' ontbreekt, is geregeld in artikel 18, tweede lid, WVB. Het college kan in beleidsregels neerleggen hoe het van plan is om te gaan met de beoordeling van de verwijtbaarheid, door bijvoorbeeld aan te geven welke gedragingen in principe altijd verwijtbaar worden geacht en welke gedragingen in beginsel nooit. Ook kan in beleidsregels worden vastgelegd in welke gevallen sprake is of kan zijn van verzachtende omstandigheden.

Een andere reden om af te zien van het opleggen van een maatregel is dat de gedraging te lang geleden heeft plaatsgevonden (verjaring). Omwille van de effectiviteit ('lik op stuk') is het nodig dat een maatregel spoedig nadat de gedraging heeft plaatsgehad, wordt opgelegd. Om deze reden wordt onder b. geregeld dat het college geen maatregelen opgelegd voor gedragingen die langer dan één jaar geleden hebben plaatsgevonden.

Voor gedragingen die een schending van de informatieplicht inhouden en als gevolg waarvan ten onrechte bijstand is verleend of een te hoog bedrag aan bijstand is verleend, geldt in de verordening een verjaringstermijn van vijf jaar. Met deze termijn wordt aangesloten bij de termijn die staat in artikel 14e van de Algemene bijstandswet in verband met het opleggen van een boete wegens niet-nakoming van de informatieplicht. Een termijn van vijf jaar ligt voor de hand gelet op de ernst van de gedraging (fraude) en gelet op het feit dat de gemeente vaak tijd nodig zal hebben om de omvang van de fraude (het benadelingsbedrag) vast te stellen.

In het tweede lid wordt geregeld dat het college kan afzien van het opleggen van een maatregel indien het daarvoor dringende redenen aanwezig acht. Wat dringende redenen zijn, is afhankelijk van de concrete situatie en kan dus niet op voorhand worden vastgelegd.

Derde lid: het doen van een schriftelijke mededeling waarin het college afziet van het opleggen van een maatregel wegens dringende redenen, is van belang in verband met eventuele recidive.

Artikel 7   Ingangsdatum en tijdvak

Het opleggen van een maatregel vindt plaats door het verlagen van de uitkering. Verlaging van de uitkering kan in beginsel op twee manieren:

1. met terugwerkende kracht, door middel van een herziening van de uitkering (artikel 54 WWB, lid 3 onder a.); of
2. door middel van verlaging van het uitkeringsbedrag in de eerstvolgende maand(en).

Het verlagen van de uitkering die in de nabij toekomst wordt verstrekt, is de gemakkelijkste methode. Gemeenten hoeven in dat geval niet over te gaan tot herziening van de bijstand en het te veel betaalde bedrag aan bijstand terug te vorderen. Om die reden is in dit lid vastgelegd dat een maatregel wordt opgelegd met ingang van de eerstvolgende kalendermaand, waarbij wordt uitgegaan van de voor die maand geldende bijstandsnorm.

Tweede lid: wanneer een uitkeringsbedrag nog niet (volledig) aan de bijstandsgerechtigde is uitbetaald, kan het praktisch zijn om de verlaging van de uitkering te verrekenen met het bedrag dat nog moet worden uitbetaald. In dat geval moet de bijstand wel worden herzien (artikel 54, derde lid WWB) en teruggevorderd (artikel 58 WWB).

In de WWB is alleen een grondslag terug te vinden voor het nemen van een herzieningsbesluit indien er sprake is van een maatregelwaardige gedraging met betrekking tot het niet nakomen van de inlichtingenplicht (art. 11, 12 en 13 van de verordening).

Indien uit één onderzoek meerdere maatregelwaardige gedragingen blijken, die ongelijktijdig hebben plaatsgevonden, kan iedere maatregel toegerekend worden aan de maand waarin het maatregelwaardig gedrag plaatsgevonden heeft.

Een maatregel wegens "schending arbeidsverplichtingen" of "overige gedragingen" kan alleen naar de toekomst toe.

Het derde lid regelt dat een maatregel voor bepaalde tijd wordt opgelegd. Door een maatregel voor een bepaalde periode op te leggen, weet de uitkeringsgerechtigde die met een maatregel wordt geconfronteerd waar hij aan toe is. Het college kan na afloop van de periode waarvoor de maatregel is getroffen opnieuw een maatregel opleggen. Hiervoor is dan wel weer een apart besluit nodig.

De maatregel kan ook worden opgelegd tot het moment waarop de belanghebbende de tekortkomingen heeft hersteld. Op basis van artikel 18, derde lid WWB wordt uiterlijk binnen drie maanden beoordeeld of de omstandigheden en het gedrag van de belanghebbende aanleiding geven om de maatregel te herzien. Omdat de maatregel wordt opgelegd voor bepaalde tijd in combinatie met het bieden van een hersteltermijn zal een maatregel voor een langere duur dan drie maanden nauwelijks voorkomen. Als de belanghebbende niet voldoet aan de inlichtingenplicht binnen de hersteltermijn dan is er sprake van recidive.

Artikel 8   Samenloop van gedragingen

De regeling voor de samenloop van gedragingen heeft betrekking op verschillende gedragingen van een bijstandsgerechtigde die (min of meer) gelijktijdig plaatsvinden. De regeling geldt dus niet voor een bepaalde gedraging die verschillende schendingen van verplichtingen met zich meebrengt.

Indien sprake is van schending van meerdere verplichtingen door één gedraging, dan dient voor het toepassen van de maatregel te worden uitgegaan van de gedraging waarop de zwaarste maatregel van toepassing is.

Artikel 9 Indeling in categorieën

De gedragingen die verband houden met het geen of onvoldoende medewerking verlenen aan het verkrijgen of behouden van algemeen geaccepteerde arbeid, worden in drie categorieën onderscheiden. Hierbij is het onderscheidend criterium de mate waarin de uitkeringsgerechtigde niet heeft voldaan aan één van de voorwaarden verbonden aan het recht op uitkering (cat.1), verplichtingen gericht op de toeleiding naar de arbeidsmarkt (cat.2) én de mate waarin algemeen geaccepteerde arbeid wordt geweigerd dan wel door eigen toedoen niet wordt behouden (cat.3).

Het onvoldoende meewerken aan het behouden van arbeid in dienstbetrekking wordt gezien als een afzonderlijke maatregelwaardige gedraging. Het op verwijtbare wijze door eigen toedoen voorafgaand aan de bijstandsaanvraag dan wel tijdens de bijstand (als het gaat om deeltijd) betaalde arbeid niet behouden, moet worden gezien als een vorm van verwijtbaar gedrag. Het gaat niet alleen om gedragingen die actief een einde maken aan de dienstbetrekking, maar ook om verwijtbare gedragingen die maken dat de werkgever de dienstbetrekking beëindigt.

Hierin wordt de huidige jurisprudentie (uitspraken van de Centrale Raad van Beroep) nauwlettend gevolgd.

De **eerste** categorie, betreft de formele verplichting om zich als werkzoekende in te schrijven bij het UWV WERKbedrijf en ingeschreven te blijven.

De **tweede** categorie:

De onderdelen a, b en c betreffen de verplichtingen tot een actieve opstelling op de arbeidsmarkt, de eigen verantwoordelijkheid van de belanghebbende om bijvoorbeeld voldoende te solliciteren en te voldoen aan een oproep.

De onderdelen d en e gaan om gedragingen die direct een aanleiding vormen tot een beroep op bijstand of het zonder noodzaak langer voortduren daarvan. Het gaat hier om het stellen van niet verantwoorde beperkingen ten aanzien van de aanvaardbare arbeid en om gedragingen die de kansen op arbeidsinschakeling verminderen.

Voorbeelden van deze categorie zijn negatieve gedragingen bij sollicitaties en het in onvoldoende mate meewerken aan het opgestelde trajectplan waaronder ook sociale activering verplicht kan worden gesteld. Onderdeel g. heeft betrekking op de verplichte inburgering van uitkeringsgerechtigden. Deze personen kunnen een re-integratievoorziening aangeboden krijgen, waarin de verplichte inburgering is opgenomen. Verplichte inburgering kan onderdeel uitmaken van een re-integratietraject.

De **derde** categorie betreft het niet aanvaarden van algemeen geaccepteerde arbeid. Onder algemeen geaccepteerde arbeid wordt tevens verstaan gesubsidieerde arbeid en work first, zoals "loon boven uitkering".

Artikel 10 De hoogte en duur van de maatregel

Bij het vaststellen van het percentage waarmee de bijstand wordt verlaagd dient aan de eisen van proportionaliteit en evenredigheid te worden voldaan. Hierbij kan een rol spelen of de belanghebbende door het eerder opleggen van een maatregel al gewezen is op zijn verwijtbare gedrag. Ook zal het effect van de op te leggen maatregel, zoals de beoogde gedragsverandering van de belanghebbende, in ogenschouw genomen worden.

Het eerste lid bevat de standaard maatregelen voor de drie categorieën van gedragingen die verband houden met het onvoldoende of geen medewerking verlenen aan het verkrijgen of behouden van algemeen geaccepteerde arbeid. Hieronder wordt tevens verstaan: loon boven uitkering-projecten en work first.

In het tweede lid wordt de grotere mate van verwijtbaarheid tot uitdrukking gebracht in een verdubbeling van de hoogte van de maatregel, indien binnen één jaar na een eerste verwijtbare gedraging sprake is van een herhaling van de verwijtbare gedraging. Voor het bepalen van de aanvang van de termijn van 12 maanden geldt het tijdstip waarop het besluit waarmee de maatregel is opgelegd, bekend is gemaakt. Met een besluit waarmee een maatregel is opgelegd wordt tevens bedoeld een besluit waarmee wegens dringende redenen is afgezien van het opleggen van een maatregel.

In het derde lid wordt de duur van de maatregel verlengd. Het recht op uitkering dient van zo kort mogelijke duur te zijn. Er wordt streng opgetreden als de belanghebbende weigert zelf te voorzien in de kosten van het bestaan.

Indien de belanghebbende ondanks eerder opgelegde maatregelen volhardt in zijn maatregelwaardig gedrag wordt in het vierde lid de mogelijkheid geschapen om opnieuw de maatregel te verdubbelen.

Op grond van het vijfde lid kan opnieuw de duur van de maatregel worden verlengd. Indien de belanghebbende volhardt in de weigering zelf te voorzien in de kosten van het bestaan moet daar ook een langdurige weigering van de uitkering tegenover kunnen staan. Het is op grond van artikel 18 van de wet niet mogelijk om de uitkering te beëindigen. Zoals weergegeven in artikel 7, lid 3 van deze verordening zal uiterlijk binnen drie maanden nadat de maatregel ten uitvoer is gelegd deze heroverwogen moeten worden.

PARAGRAAF 3 Niet nakomen van de inlichtingenplicht

In deze paragraaf worden twee vormen van het niet nakomen van de informatieplicht onderscheiden:

1. Artikel 11: het niet tijdig verstrekken van inlichtingen aan de gemeente. In deze situatie is artikel 54 WWB van toepassing. Het college kan in dat geval het recht op bijstand opschorten en belanghebbende in de gelegenheid stellen binnen een door hem te stellen termijn het verzuim te herstellen.
2. Artikel 12: het verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen aan de gemeente, waardoor er ten onrechte een uitkering is verstrekt of een te hoog bedrag aan bijstand is verstrekt. In deze situatie heeft de uitkeringsgerechtigde niet voldaan aan de inlichtingen-plicht van artikel 17 WWB. Het opzettelijk verzwijgen van relevante informatie tegenover de gemeente, met het oogmerk een (hogere) uitkering te krijgen (fraude) vormt een schending van de informatieplicht van artikel 17.

Het kan ook voorkomen dat bepaalde gevraagde gegevens niet aan de gemeente worden verstrekt. In dat geval kan het college de rechtmatigheid van de uitkering niet vaststellen. De bijstand moet dan worden geweigerd (in de situatie dat een uitkering wordt aangevraagd) of het besluit tot toekenning van de bijstand moet worden ingetrokken (bij een lopende uitkering). Het opleggen van een maatregel is dus bij het niet-verstrekken van gegevens die noodzakelijk zijn voor het vaststellen van de rechtmatigheid van de uitkering niet aan de orde.

Artikel 11 Te laat verstrekken van gegevens

Eerste lid:

Indien een cliënt de voor de verlening van de bijstand van belang zijnde gegevens of gevorderde bewijsstukken niet op tijd verstrekt, kan het college het recht op bijstand opschorten (artikel 54, eerste lid, WWB). Het college geeft de cliënt vervolgens een termijn waarbinnen hij zijn verzuim kan herstellen (de hersteltermijn).

Wordt de gevraagde informatie niet binnen de gestelde termijn aan de gemeente verstrekt, dan kan het college bijstand stopzetten (het intrekken van het besluit tot toekenning van de bijstand). Worden de gevraagde gegevens wél binnen de hersteltermijn verstrekt, wordt de bijstand voortgezet, maar wordt tevens een maatregel opgelegd. Dit lid regelt de hoogte van de maatregel.

Tweede lid:

Volgens het eerste lid zou bij het niet of niet tijdig inleveren van het rechtmatigheidsformulier een maatregel moeten worden opgelegd. Het college kan besluiten dat het opleggen van een maatregel in dit geval een te zware sanctie is en in plaats daarvan eerst een waarschuwing geven.

Artikel 12 Verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen met gevolgen voor de bijstand

Eerste lid:

In artikel 17, eerste lid, WWB is bepaald dat belanghebbende op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling doet van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op zijn arbeidsinschakeling of het recht op bijstand.

De ernst van de gedraging komt tot uitdrukking in de hoogte van het benadelingsbedrag. Dat is het door de gemeente te veel betaalde bedrag aan bruto bijstand. Dit is de verleende bijstand verhoogd met de loonbelasting en de premies volksverzekeringen krachtens de Wet op de loonbelasting 1964 en de ziekenfondspremie.

Tweede lid:

De maatregel wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht bedoeld in artikel 17 van de WWB wordt afhankelijk gesteld van de hoogte van het bruto bedrag aan bijstand dat als gevolg van de schending van die verplichting ten onrechte of te veel aan de belanghebbende is betaald.

De maatregel wordt toegepast door middel van verlaging van het uitkeringsbedrag in de eerstvolgende maand(en) of met terugwerkende kracht, door middel van een herziening van de uitkering.

De relatie met de strafrechtelijke sanctie

Onder het huidige boeteregime bestaat de verplichting voor gemeenten om proces-verbaal op te maken en aangifte te doen bij het Openbaar Ministerie indien er sprake is van fraude en het benadelingsbedrag hoger is dan € 10.000,00 (de aangifterichtlijn sociale zekerheid). Het is de bedoeling dat deze taakverdeling tussen gemeenten en het OM blijft bestaan, ook al kent de WWB de bestuurlijke boete niet en zullen gemeenten bij fraude (in casu het niet nakomen van de inlichtingenplicht) een maatregel moeten opleggen. Het 'una via' beginsel (geen samenloop van sancties op dezelfde onrechtmatige gedraging dan bij beslissing van één enkele overheidsorgaan) kan zich daar overigens tegen verzetten. Het is niet mogelijk om een maatregel op te leggen als strafvervolgning reeds in werking is gesteld. De Centrale Raad voor Beroep heeft zich in het (recente) verleden geregeld uitgesproken tegen 'dubbele bestraffing'.

Artikel 13 Verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen zonder gevolgen voor de bijstand

In dit artikel wordt de zogeheten 'nulfraude' geregeld: het verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen, zonder dat deze gedraging gevolgen heeft voor de hoogte van de bijstand. Voorbeelden van nulfraude zijn het niet opgeven van een vermogensbestanddeel onder de vermogensgrens of het niet melden van vrijwilligerswerk.

Artikel 14 Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

De verplichting om voldoende besef van verantwoordelijkheid te tonen voor de voorziening in het bestaan, geldt reeds voordat een bijstandsuitkering wordt aangevraagd. Dit betekent dat wanneer iemand in de periode voorafgaand aan de bijstandaanvraag een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid heeft getoond, waardoor hij niet langer beschikt over de middelen om in de kosten van het bestaan te voorzien en als gevolg daarvan een bijstandsuitkering aanvraagt, de gemeente bij de toekenning van de bijstand hiermee rekening kan houden door het opleggen van een maatregel. Ook tijdens de uitkering blijft de verplichting op voldoende besef van verantwoordelijkheid te tonen bestaan. Hierin wordt de jurisprudentie (uitspraken van de Centrale Raad voor Beroep) nauwlettend gevolgd.

Een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid kan uit allerlei gedragingen blijken, zoals bij voorbeeld:

- een onverantwoorde besteding van vermogen;
- geen of te late aanvraag doen voor een voorliggende voorziening;
- het niet nakomen van de verplichting tot instellen alimentatievordering.

In het tweede, derde en vierde lid is sprake van een vast kortingspercentage op de bijstandsuitkering en wordt de ernst van de gedraging uitgedrukt in de duur van de maatregel.

Bij de vaststelling van de duur van de maatregel dient beoordeeld te worden hoe lang betrokkene onafhankelijk van bijstand zou zijn gebleven, indien hij wel voldoende besef van verantwoordelijkheid had betoond.

De hoogte van de maatregel is afhankelijk van de zwaarte van het tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. Het voorafgaand aan de aanvraag door eigen toedoen (verwijtbaar) niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid, waaronder mede wordt verstaan gesubsidieerde arbeid en work first, dan wel tijdens de bijstand deeltijdarbeid niet behouden kan leiden tot een maatregel van de zwaarste categorie.

Dit laat overigens onverlet de mogelijkheid om af te wijken van de duur en/of de hoogte van de maatregel op basis van de mate van verwijtbaarheid en de individuele omstandigheden van de belanghebbende. Lid 5 heeft betrekking op de bijzondere bijstand. Op grond van artikel 55 WWB kan het college een individuele verplichting opleggen die verband houdt met de aard en het doel van een bepaalde vorm van bijstand. Ten aanzien van de bijzondere bijstand kan de bestedingsverplichting worden opgelegd. Dit houdt in dat de bijstand moet worden aangewend voor het doel waarvoor zij wordt verstrekt. Indien belanghebbende de bestedingsverplichting niet nakomt kan het college met toepassing van de afstemmingsverordening de bijstand verlagen. Grondslag hiervoor is artikel 18 lid 2 WWB wegens het niet nakomen van de op grond van artikel 55 WWB opgelegde bestedingsverplichting.

Artikel 15 Zeer ernstige misdragingen

Onder de term 'zeer ernstige misdragingen' kunnen diverse vormen van agressie worden verstaan, zij het dat er sprake moet zijn van verwijtbaarheid en van gedrag dat in het normale menselijke verkeer in alle gevallen als onacceptabel kan worden beschouwd.

Gemeenten kunnen alleen een maatregel opleggen indien er een verband bestaat tussen de ernstige misdrijving en (mogelijke) belemmeringen bij het vaststellen van het recht op een uitkering. Vandaar dat in dit artikel wordt bepaald dat de zeer ernstige misdragingen moeten hebben plaatsgevonden onder omstandigheden die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van WWB.

In artikel 18, tweede lid, wordt gesproken over 'het zich jegens het college zeer ernstig misdragen'. Dit betekent dat alleen (zeer) agressief gedrag tegenover leden van het college en hun ambtenaren aanleiding zijn voor het opleggen van een maatregel. Er kan dus geen maatregel worden opgelegd als een klant zich agressief heeft gedragen tegenover een medewerker van een andere organisatie die belast is met de uitvoering van de WWB (bijvoorbeeld een re-integratiebedrijf). Het is in dat geval wellicht mogelijk om een maatregel op te leggen wegens het niet of onvoldoende gebruikmaken van een voorziening gericht op arbeidsinschakeling (artikel 9, tweede lid, van deze verordening).

Bij het vaststellen van de maatregel in de situatie dat een uitkeringsgerechtigde zich ernstig heeft misdragen, zal gekeken moeten worden naar de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de persoonlijke omstandigheden van de betrokkene.

Wat betreft het vaststellen van de ernst van de gedraging, kunnen de volgende vormen van agressief gedrag in een oplopende reeks (steeds ernstiger) worden onderscheiden:

- a. verbaal geweld (schelden);
- b. discriminatie;
- c. intimidatie (uitoefenen van psychische druk);
- d. zaakgericht fysiek geweld (vernielingen);
- e. mensgericht fysiek geweld;
- f. combinatie van agressievormen.

Voor het bepalen van verwijtbaarheid van de misdraging zal gekeken moeten worden naar de omstandigheden waaronder de misdraging heeft plaatsgehad.

In dit verband is het relevant een onderscheid te maken tussen *instrumenteel geweld* en *frustratiegeweld*. Van instrumenteel geweld is sprake als iemand het toepassen van geweld bewust gebruikt om een bepaald doel te bereiken (bijvoorbeeld het verkrijgen van een uitkering). Agressie die ontstaat door onmacht, ontevredenheid, onduidelijkheid en dergelijke kan worden aangeduid met frustratieagressie. Het zal duidelijk zijn dat de mate van verwijtbaarheid bij instrumenteel geweld in beginsel groter is dan bij frustratiegeweld.

Het opleggen van een maatregel staat geheel los van het doen van aangifte bij de politie. Het college legt een maatregel op en zal de functionaris tegen wie de agressie zich richtte ondersteunen bij het doen van aangifte bij de politie.

Het college stelt een agressieprotocol vast waarin is aangegeven hoe wordt omgegaan met lastige en agressieve klanten. Hierin staan beleidsregels en procedures voor het omgaan met niet-acceptabel gedrag door bezoekers, waaronder de cliënten van Sociale Zaken.

Artikel 16 Handhaving

Artikel 8a van de WWB bepaalt dat de gemeenteraad in het kader van het financiële beheer bij verordening regels stelt voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van bijstand, alsmede voor bestijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet. De gemeenteraad kan aansluiten bij de verordening maatregelen en hoeft in dat geval géén aparte fraudeverordening op te stellen.

De in de kadernota opgenomen beleidsprioriteiten m.b.t. tot handhaving hebben betrekking op de wijze waarop oneigenlijk gebruik en misbruik van bijstand wordt bestreden en de middelen die hiervoor worden ingezet. Onderdeel daarvan is de wijze waarop het college de belanghebbenden informeert over de rechten en plichten die verbonden zijn aan de verlening van bijstand. Tevens wordt aangegeven op welke wijze de controle bij de aanvraag en de handelwijze bij inconsistenties in de aanvraag plaats zal vinden. Ook wordt hierin aangegeven hoe risicoprofielen gebruikt zullen worden.

Artikel 17 Samenwerking SVB

Op grond van artikel 7 lid 4 WWB kan het college de uitvoering van de WWB, inclusief het vaststellen van rechten en verplichtingen mandateren aan een ander bestuursorgaan. De Sociale Verzekeringsbank is zo'n ander bestuursorgaan. Om het niet-gebruik van de aanvullende bijstand door personen met een onvolledige AOW-uitkering te voorkomen, zijn steeds meer gemeenten overgegaan de uitvoering van de WWB ten behoeve van belanghebbenden van 65 jaar en ouder te mandateren aan de SVB.

Artikel 18 Beslissing van het college in gevallen waarin de verordening niet voorziet

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 19 Hardheidsclausule

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 20 Citeertitel

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 21 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 oktober 2009 en vervangt de afstemmingsverordening van 2008.